

15. dubna 2010. Naše adresa je: <http://hurontaria.baf.cz/sfinga/>
Máme také novou e-mail adresu, viz dole.
Pošlete adresu SFingy svým přátelům

Vážení přátelé,

právě vyšlo naše dubnové číslo měsíčníku **SF-inga**. Naše nová e-mail adresa je dole - psát nám můžete kdykoliv :-).

Opět přinášíme v sekci ZÁHADY další minidetektivku ("Uhodnete?") s otevřeným koncem a seriál **Teslovy záhady** - v tomto čísle o tajemném Teslově asistentovi, George Scherffovi. S kopírováním nemusíte spěchat, i tento seriál vyjde jako naše kniha. V sekci VM uvádíme nové teorie o původu a obsahu toho nezáhadnějšího rukopisu světa. V sekci SCIFI už pomalu končí román o Rogeru Taylorovi a vyjde celý v květnu jako kniha ke stažení. V sekci JINÉ máme opět puzzle-šoupačku, kde řešení je na vás (ale přineseme ho také v příštím čísle :-).

Je zde pochopitelně i nadále naše knihovna **KNIHY OFF-LINE** (vlevo), kde už je téměř 125 knih (od našich, tj. enigmatických autorů). Knihy jsou zdarma k přímému stažení; nezapomeňte se tam podívat. Vycházíme jako obvykle v polovině každého měsíce a přihlášeným čtenářům zasíláme předem oznamovací Bulletin.

Seriál **Teslovy deníky** skončil, ale je už ke stažení zdarma jako celá kniha [zde](#).

NOVÉ ČLÁNKY:

ZÁHADY:

- * UHODNETE? (aneb Malé detektivky, č.2.)
- * TESLOVY ZÁHADY (Díl 4, Záhadný pan Scherff) - úlohu Scherffa si můžeme jen domýšlet
- * PÉRÁK A JEHO PŘÍBUZENSTVO - i on se bavil především lekáním lidí a nevinnými žertíky

VM = VOJNICŮV MANUSKRIP:

- * PŮVOD VM SE VRACÍ DO ČECH . . . Nedávno jsem měl korespondenci s Nickem Pellingem z Anglie
- * NĚKOLIK POZNÁMEK K PODPISU J. HORČICKÉHO . . . Na obranu Voynicha a jeho metod musím napsat, že . . .
- * NOVÉ POHLEDY , Díl 5: PÍSMO ČI TĚSNOPIŠ? . . . tisíce pokusů a přece jeho těsnopisné

zkratky nevyluštíme

SCIENCE FICTION:

- * DÍVKA Z JEZ\ERA - někde v Novém Skotsku
- * ROGER TAYLOR PART VII. - NOVÉ PROBLÉMY
- * ROGER TAYLOR PART VIII. - STARONOVÍ ZNÁMÍ.
- * ROGER TAYLOR- PART IX. - NA TŘETÍ

JINÉ ČLÁNKY A POVÍDKY:

- * MALÁ ŠKOLA FILOZOFIE (10. Idealismus) - od ideálního až k ideologii
- * HANSEN - a černá stopa krvavou se stává

POSLEDNÍ KNIHY KE STAŽENÍ:

- NIKOLA TESLA a jeho deníky** J.Hurych BOL-37124, asi 500kb, stáhni [zde](#)
ENIGMA 2008 J.Hurych BOL-37- 123, asi 1500kb, stáhni [zde](#)
NEJEN STONEHENGE K.Šlajsna BOL-56-122, 2 meg, stáhni [zde](#)
ENIGMA 2009 J.Hurych BOL-37- 121, asi 1500kb, stáhni [zde](#)
PERUÁNSKÝ DENÍK K.Šlajsna BOL-56-120, asi 1500kb, stáhni [zde](#)
LEPORELO 2009 J.Hurych BOL-37-119, asi 1 meg, stáhni [zde](#)

HURONTARIA - máme zde konečně všechny Hurontarie, české i anglické, v sekci LINKY. Celé ročníky lze též stáhnout ze sekce KNIHY OFF-LINE nebo z NOVINEK. Obsah českých sešitů je jiný než těch v anglické části.

Pokud vám nejdou knihy stáhnout přímo z pošty, stáhněte je ve Sfinze ze sekce **NOVINKY**. Po stáhnutí si soubor odzipněte do extra složky (direktory), bude tam totiž hodně článků a obrázků. Soubor *index.htm* ve složce si pak otevřete - to už mimo Net - v kterémkoliv prohlížeči, např. Internet Exploreru, Firefoxu či Opeře.

Úplně celá naše knihovna je ve Sfinze v sekci KNIHY OFF-LINE - knihy ke stažení jsou tam seřazeny abecedně. *Návod ke stahování* najdete vlevo v **INSTRUKCÍCH**.

RŮZNÉ:

• **Anglické stránky CVM**, tj. Vojničova rukopisu od Jansana, mají většinu zdejších VM článků v angličtině (vycházejí totiž v originále nejdříve v *Journal of Voynich Studies*). Najdete je na <http://hurontaria.baf.cz/CVM/> a jsou tam i všechny z minulosti a navíc diskuze. Připravujeme anglický text zde už uvedených českých článků **KDE VLASTNĚ VOJNIČ NALEZL VM?** a **JE VM ZAKÓDOVÁNO?**

A ještě náš citát: **KDO SE CHCE DOŽÍT STÁŘÍ, MUSÍ S TÍM ZAČÍT UŽ V MLÁDÍ.**

Náš nový e-mail: sfinga.jan zavináč gmail.com

Starý e-mail bude ještě měsíc platit: janhurych zavináč yahoo.com

Vaši Jan Hurych (Jansan) a Karel Šlajsna (Shinen)

Autor : ©Jan Hurych

Název : UHODNETE? (aneb Malé detektivky, č.2.)

Pokračujeme zde s malými detektivní příběhy bez konce, u nichž máte uhodnout kdo, co či jak - to záleží na otázce - provedl popsany zločin. Jde o to nalézt jistý, zde uvedený detail, který to prozradí (za použití logiky a ostatních fakt). Jak by řekl Sherlock Holmes, "Ale to je přece jednoduché, drahý Watson!" Jen si dovoluujeme upozornit, že jména obětí jakož i ostatních osob jsou čistě vymyšlená a nevztahují se k žádné - živé či mrtvé - osobě.

Řešení z minulého čísla (Uhodnete?, č.1): Kufry ležely na západ od mrtvoly, vlak jel také na západ, musel je tedy vyhodit někdo jiný později, než vypadla oběť.

Sochař Buddy.

Šedesátiletý sochař Jerome Buddy seděl u stolu ve svém ateliéru, mrtvý, jak jen mrtvola umí být mrtvá. Pravá ruka byla svěšená dolů a u nohy mu ležela starodávná, jednoranná pistole. Rána v pravém spánku říkala vše. Na stole toho jinak moc neměl: jen prázdný talíř od jídla, misku s omáčkou, převrženou slánku, vidličku, nůž a lžíci. A pochopitelně trochu zmuchlaný ubrus, jinak nic než nepoužité ubrousky, .

Když zavolali detektiva Příhodu, strážmistr Doufal mu hned podal hlášení. "Buddy se živil tím, že vyráběl takové malé erotické sošky - znáte to, samý kýč a žádné umění. Moc si tím asi nevydělal, pokud si teda nepřivydělával drogami. Ale na to byl asi příliš opatrný - nikdo o tom nic nevěděl. Jinak bych se to dozvěděl, já vím jak na to," chlubil se Doufal, ale Příhoda už ho dobře znal a tak tu poslední větu ignoroval a jen se zeptal: "Ta pistole, ta byla jeho?"

"Jo, byla, měl na ni i zbrojní pas. Otisky jsem neměl čas nechat sejmout. Vsadím se ale, že tam najdeme jen ty jeho."

"A zdravotní potíže neměl? " zeptal se detektiv jen tak mimochodem, ale Doufal už byl na to připraven: "Ale měl, to víte, v jeho věku! Před dvěma měsíci měl srdeční záchvat, doslova ho to položilo. To je jako když vám zubatá zaklepe na okno a slíbí, že přijde později. Předtím měl nějaké potíže s plícemi,, přátelé ho sem chodili opatrovat. Už asi stejně neměl pro co žít, tak se zastřelil. Znáte to, tyhle deprese!"

"No deprese sám osobně neznám," odpověděl Příhoda, "ale že by neměl pro co žít? V novinách o něm nedávno psali - ano, vzpomínám si : bylo to že má mít za měsíc výstavu, tak asi to jeho umění nebylo jen samý kýč. Dneska se ale říká umění už všemu," zachechtal se detektiv, "to je to moderní umění, víte? A s tou sebevraždou se mi to nezdá . . ."

Pootevřel skříňku s nádobím, to vše bylo čisté, jen v odpadkovém koši byly zbytky nějaké potravy. "No čuchněte si," řekl Doufalovi," vypadá to, jako když tu někdo vyhodil čerstvé jídlo . . "

Strážmistr přičuchl. "No, nevím, nevím, ale i tak to nic nedokazuje. Prostě mu jídlo nechutnalo, tak ho vyhodil."

"Máte pravdu, ale přesto zde ještě někdo byl. Zatím tedy případ neuzavírejte, nehraje mi tu víc věcí . . "

Řešení přineseme příště, spolu s další minidetektivkou.

[Ulož tuto stránku](#) [Vytiskni tuto stránku](#)

Autor : ©Jan Hurych

Název : TESLOVY ZÁHADY (Díl 4, Záhadný pan Scherff)

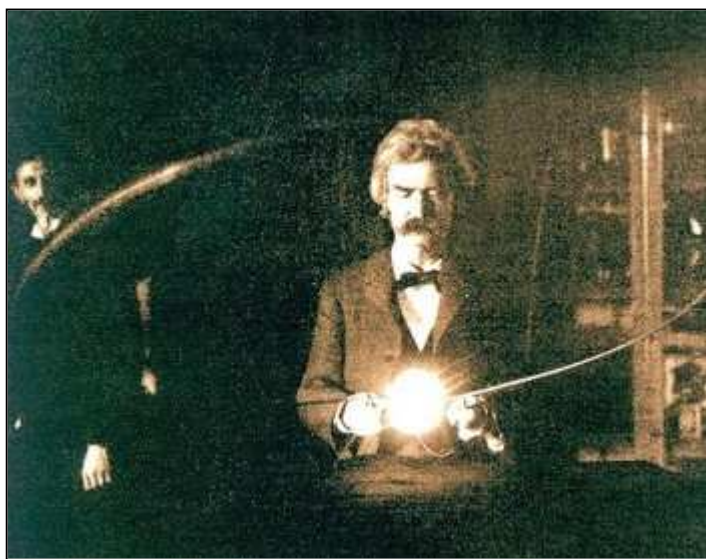

Pochopitelně, že bychom se mohli dozvědět víc od Teslových asistentů, pomocníků a techniků, ale ti už nežijí. Tak především Julius Caito, mechanik, který pro něj pracoval v Koloradu, Mr. Kirsch, kreslič, Bernard Levi, mechanik, Mr. Pickard, který dělal Teslovi antény, Harry Secor, kreslič, který měl u sebe též některé Teslovy plány a John Skerret, který byl svědkem mnoha demonstrací. To už je ale voda pod mostem, pokud něco veřejně sdělili, bylo to asi jen spisovatelům, jako byl Mr. O'Neil nebo Sweezy, a to vše najdeme v jejich publikacích. O prof. Scottovi z Yale se ve fajlu FBI dočteme, že pracoval pro Teslu jako elektrotechnik a že prý ale Teslovým pracem nerozuměl. Otázkou zůstává, zda se k té nevědomosti přiznal sám nebo to byla jen pomluva od jiného svědka. A pokud se přiznal, zda se nedělal nechápavým úmyslně, i když, pravda, být profesorem ještě nic negarantuje . . .

Upozornění: Kniha "Nikola Tesla a jeho deníky", první díl našeho pátrání po Teslovi, vyšla u nás v lednu jako samostatná kniha a ano, je tu ke stažení zdarma, viz Novinky vlevo.

4. ZÁHADNÝ PAN SCHERFF (část první)

A tak nám zůstává jako největší zdroj Teslových tajností pan George Scherff, podle různých informací jeho asistent, spolupracovník, účetní, finančník a podnikatel. Možná, že byl to vše, možná ale že ne . . .

Mark Twain v Teslově laboratoři

Evropy či jinam.

George H. Scherff, prý často řídil Teslovi jeho finanční a legální záležitosti. To on mu patrně radil ohledně jeho patentů, kontraktů, různých návrhů a předvádění modelů. Zatímco Tesla byl ještě v Koloradu plný nadějí, Scherff - který byl v New Yorku, kde ho zastupoval - se mu snažil vysvětlit kritický stav jeho financí. Když se ukázalo, že výsledky z Kolorada se nedají zpeněžit, Tesla se vrhl se stejnou energií na projekt ještě náročnější: na radiovou věž v Warden Clyffe, která nejspíše mohla přenášet i velkou elektrickou energii a to bezdrátově. Jaký byl přesně Teslův účel, to už se asi nedovíme, rozhodně by nestavěl tak drahou a bytelnou věž, celou ze dřeva, jen aby s ní vysílal nízkovýkonové radiové signály do

Tajný Teslův úmysl, tj. dodávat elektrickou energii na dálku a navíc bezplatně se ovšem milionáři J.P. Morganovi nemohl líbit. Měl patrně nejprve v úmyslu jen koupit Teslův vynález, aby jej mohl prodat - ale možná už i pohřbít - navždy. Když ale viděl, že práce na věži jsou příliš drahé, výsledky žádné a o Teslův nápad nebyl žádný zájem, přestal projekt financovat. To byl konec a věž se musela prodat do šrotu, aby se zaplatila alespoň část Teslových dluhů. Jakou úlohu v tom hrál Scherff si můžeme jen domýšlet, podle toho, zda mu přidělíme jednu, dvě ale určitě ne všechny tři jinak poměrně kontroverzní funkce: totiž asistenta, tj. osobu technickou či sekretářskou, dále finančníka, tj. osobu zámožnou a ještě navíc přítele, tj. osobu, které jde hlavně o Teslovo blaho. Když totiž viděl, že se Tesla jen katastrofálně zadlužuje, musel jako přítel dojít k závěru, že je nejlepší projekt předčasně skončit. Zda z toho měl Tesla nějaké blaho, to je ovšem jiná otázka :-).

O osobě Georga Scherffa se ví jinak dost málo. Patrně se nenarodil v USA, ale není zapsán ani v emigračních listinách lodních společností. Je tedy možné, že byl ilegál, podle některých zdrojů se prý narodil v Německu, jméno je rozhodně německé. Nějakou dobu pracoval pro Union Sulphur Company, jejíž prezident Fischer, rozený Němec, vlastnil několik patentů na extrakci síry a destilaci nafty. Asi byl šikovný, když si ho Tesla najal a o jeho dlouholeté věrnosti Teslovi nelze pochybovat.

Scherff byl ale také poslední člověk (kromě personálu v hotelu, pochopitelně), který viděl Teslu ještě naživu a to 3 dny před jeho smrtí, 4 ledna 1943. Je tedy klidně možné, že předběhl i hochy z FBI a odnesl si tehdy nějaké Teslovy deníky s sebou. Není ani vyloučeno, že některé dokumenty svěřil Tesla, který tušil svůj konec, Scherffovi úmyslně. Jinak je nepochopitelné, že se nenašel ani původní soupis věcí v trezoru ani Teslova poslední vůle. Podle soupisu ve fajlu FBI byl totiž trezor téměř prázdný - pár fotografií, dokumentů a medaile - na to by si asi Tesla sotva kupoval nebo najímal trezor. Kolik z toho, co zmizelo, si odnesl Scherff a kolik později FBI? A kam to asi přišlo?

Jak dalece vlastně Scherff věděl o různých Teslových pokusech a jak dalece jim technicky rozuměl? Prý byl při tom, když Tesla rozbíjel perlíkem svůj "stroj na zeměřesení", který roztrásl okolní budovy natolik, že prý přiběhli policisté z blízké strážnice. Co tehdy policisté řekli, si už Scherff nepamatoval - a záznam od policistů jaksi neexistuje. Zde se nám začíná George Scherff jevit trochu jako vyprávěč a snad i autor některých bajek a legend o Teslovi. V době, kdy Tesla si otevřel svou laboratoř v Houston Street, byl najat jako účetní a sekretář. To byl jeho hlavní obor a dnes, kdy ani odborníci si nejsou jisti smyslem Teslových poznámek (viz deník z Koloráda), lze sotva uvěřit, že by mohl Teslova tajemství nést jen tak v hlavě. Lze mu ovšem věřit, že se snažil spravit Teslovy finance, zatímco Tesla jeho návrhy jak zpeněžit některé patenty ignoroval jakožto "malé ryby". Zachovala se totiž korespondence mezi ním a Teslou a z ní je vidět, jak to měl s Teslou těžké. Je dokonce možné, že Teslovi nějaké peníze i půjčil nebo investoval do jeho projektů, ale tím by určitě nezbohatl :-).

To vše nám ale příliš nepomůže v našem pátrání, co se stalo s Teslovým tajemstvím. Co se dál dalo se starším Scherffem už moc nevíme, ale na scénu přichází někdo, s kým jsme vůbec nepočítali: George H. Scherff mladší - a záhada nečekaně pokračuje

(pokračování)

Autor : ©Karel Šlajsna

Název : PÉRÁK A JEHO PŘÍBUZENSTVO

Možná jste o něm slyšeli vyprávět od svých otců nebo dědů. Muž, který měl na botách přidělaná velmi silná péra, která mu umožňovala nevídaně dlouhé a vysoké skoky. Pověsti o jeho výskytu se začaly objevovat především v Praze někdy v r. 1942. Nečastěji býval viděn v Karlíně, Vysočanech, ale i na Karlově náměstí nebo Modřanech či v Šárce. Brzy byl pasován do role jakéhosi lidového nepolapitelného hrdiny, který přepadával a děsil zejména německé vojáky, kolaboranty nebo verksušáky (české pomocné dozorce na dílnách nebo vrátnicích).

Jednomu narazil čepici na hlavu, jiného nakopal do zadnice, ale není zaznamenán jediný případ, kdy by někoho sám zranil nebo zabil.

Méně už je známé to, že obdobně lekal ženy chodící ze Žižkova dolů do Karlína do fabrik. Dokonce v těchto místech musely být posíleny četnické hlídky. Ovšem zcela bezvýsledně. Jak se přibližovala fronta, objevoval se prý stále méně až ke konci války zmizel zcela a zůstal jen v půvabném Trnkově filmu. Jistě by jsme ho mohli odkázat do říše pohádek, výmyslů a fám- však jich v té pohnuté době bylo více, jenže ono to není tak zcela jednoduché.

V Anglii na přelomu 18-19. století je totiž objevovala téměř identická postava nazývaná

Létající Jack. Stejně jako Pérák i on se bavil především lekáním lidí a nevinnými žertíky. Býval zobrazován podle popisů svědků jako vysoký smející se muž s vestičkou, tralaláčkem, který má na zádech veliká blanitá křídla.

Od Létajícího Jacka je jen kousek k postavě mnohem pochmurnější a temné nazývané Motýlí nebo Netopýří muž. Poprvé se objevil v Západní Virginii v prosinci 1966. Zjevoval se večer nebo brzy po ránu a svědci ho popisovali jako zhruba 2 m vysokého, porostlého srstí, s obrovitými blanitými křídly a uhrančivě červenýma očima. Nedělalo mu problém (prý bez mávání křídel- pouhým plachtěním) sledovat auto jedoucí rychlostí okolo 100 km/h Během roku ho mělo možnost spatřit mnoho obyvatel městečka Point Pleasant zejména v blízkosti bývalé továrny na střelný prach.

Výskyt netopýřího muže byl doprovázen řadou mysteriálních událostí, které vyvrcholily 15.12.1976, kdy se z dodnes nevysvětlených příčin zřítíl most Silver Bridge. Zahynulo zde 36

obyvatel městečka, pro které byl most jedinou spojnici s okolním světem. Později se netopýří muž v těchto místech neukázal.

(O těchto událostech byl v r. 2002 natočen velmi emotivní a temný film Proroctví z temnot s R. Gerem)

Netopýří muž ale nezmizel zcela, jen se přestěhoval do Cornwallu, kde byl poprvé spatřen 17.4.1976. I tady býval viděn opakovaně zhruba rok, ale nevím o tom, že by jeho výskyt zde byl spojen s nějakou tragickou událostí. Stejně tak je sporné, že prý byl spatřen před havárií Černobylského reaktoru nebo před 11. 9. 2001.

Některé pravěké skalní kresby zobrazují v letu podivnou (asi) chlupatou bytost s obrovitými očima a tak je možné že výskyt tohoto okřídleného muže není novodobou záležitostí, ale tak jako mnoho paranormálních jevů, se objevuje v průběhu dějin zas a znova jen v mírně změněné podobě.

Pro vysvětlení existuje řada teorií, ale tvrdit, že jde jen o zrakový klam nebo výmysl svědků je velmi krátkozraké.

Fakt že o podmínkách vzniku takovýchto zatím víme velmi málo, neznamená, že neexistují.

Vědci se těmito jevy zaobírají jen zcela výjimečně, Nelze je změřit, zvážit, laboratorně navodit, vznikají zcela spontánně, pravděpodobně jako souhra více faktorů, z nichž mnohé mohou být navíc proměnné.

Pokus o nalezení odpovědí je tak opět, jako v mnoha případech různých záhad, na bedrech amatérských badatelů. U nás se o ně v současnosti zajímá především spisovatel a záhadolog O. Dvořák, jehož knížky vám doporučuji k přečtení.

[Ulož tuto stránku](#) [Vytiskni tuto stránku](#)

Autor : ©Jan B. Hurych

Název : PŮVOD VM SE VRACÍ DO ČECH . . .

Nedávné datování Vojničova rukopisu (VM), přesněji řečeno vlastně jen pergamenu, na kterém je psán - tj. mezi 1404 až 1438, zasadil výzkumníkům VM velkou ránu. Jejich tábor se rozdělil na tři skupiny:

- 1) na ty, kteří VM datovali jako starší - ti teď tvrdí, že je náš VM jen kopie rukopisu staršího,*
- 2) ti, co si mysleli, že je mladší, zase tvrdí, že čistý (tzv. panenský) pergamen mohl někde delší dobu ležet, než byl popsán*
- 3) ti třetí zpochybňují dokonce samotnou metodu určení stáří.*

Nu a ti všichni dohromady je potvrzují to, že jsme prostě nebyli na toto datum připraveni - a co víc, že nemáme žádného kandidáta, který by nám krásně zapadl do této doby.

Fotografický snímek originalu, chovaného v Museu království Českého.

Opravdu nemáme? Nedávno jsem měl korespondenci s Nickem Pellingem z Anglie, který se o jednom takovém zmiňoval - to ještě nebylo známo stáří pergamenu, takže jsme ho teprve pak mohl upozornit, jak krásně to pro VM časově vychází. Málokdo totiž ví, že v našem českém archivu je kniha neznámého autora z roku 1457 - Mistra Antonia z Florencie Cesta spravedlivá v alchymii - defakto její mladší kopie, která ale uvádí rok 1457 jakožto původní datum.

Objevil ji kdysi historik Václav Hanka, známý ovšem i svými podvrženými rukopisy Královédvorským (a snad i Zelenohorským). Takže bychom ho mohli podezřít, že se jedná o jeho další podvrh - jenže historie uvádí jako autora rukopisu Jana z Lázu, známého alchymistu z 15

století. A nejen to: Jan z Lázu (též Johann von Laaz / Ioannis Lasnioro / Laznioro / Lassnior) opravdu žil a napsal také pár knih, jejichž texty najdeme ve světových archivech a je všude uváděn jako první "píšící" alchymista u nás. Ano, a co víc, byl to Čech . . . V knize "Theatrum chemicum" se také popisuje, že Jan napsal svou knihu někdy kolem 1448, kdy byl jeho učitel v Čechách, Antonio z Florencie, údajně zavražděn, snad pro svou alchymii.

Lázů je v Čechách či na Moravě asi šest: obec Láz v okrese Třebíč, jiná v okrese Příbram, jiná v okrese Strakonice, ještě jiná u Tachova, další v okrese Klatovy, a konečně jedna v okrese Prachatice. Většina z nich odpovídá stářím knize Jana z Lázu, některé jsou dokonce daleko starší. Jedna má blízko klášter, jiná zase starodávný kostel sv. Barbory. Ale nám nejde o to určit, kde se Jan narodil, ale o to, co a kdy vlastně napsal. O Johanessu *Lasniorovi* (Las-žádné-zlato), jak mu kolegové říkali žertovně latinsky, se zmiňuje už Balbín ve své *Bohemia docta* (1611) a z jeho popisu je zřejmo, že tehdy asi ještě existoval původní originál, pak Jungmann ve své *Historii české literatury* (1825) a jak už jsme napsali, dokument komentující "cestu" - už ne tedy originál - našel Václav Hanka. První učenec, který historii knihy nejen popsal, ale i přeložil ze staročeštiny do novodobé češtiny, byl Otakar Zachar (1899), a jeho 112-stránkovou knihu vydanou roku 1899 pod originálním titulem "*Mistra Antonia z Florencie Cesta spravedlivá v alchymii*", s datem 1457, si můžete celou stáhnout na českém serveru Kramerius jako soubor šesti 20-stránkových částí ve formátu pdf .

Jan se tam zabývá metodami Itala *Antonína z Florencie*, jehož studentem také byl. Patrně se s ním seznámil v Čechách, protože v té době zde už bylo plno Italů přizvaných císařem Karlem Čtvrtým či přišedších později. Většinou to byli řemeslníci, umělci a apatykáři, jakož i alchymisté. V českých horách pak hledali "italskou" čili "tajemnou síru", materiál, který byl potřeba k výrobě zlata. Že také byli rudní prospektoři a hledali i zlato přírodní, to je celkem nasnadě :-). Těmto Italům se tehdy říkalo Wlachové či Vlachové a to slovo se ještě vyskytuje v mnohých českých názvech. Ti také často zapisovali své tajné poznámky v knihách známých jako "Wallenbuch". Podle Wraného (1902), se první Wallenbuch datuje k roku 1430 a je dílem "Antonious von Medici".

Je možné, že by to byl náš Antonio z Florencie? Na jedné webové stránce (bohužel jsem ztratil adresu) jsem se dočetl toto:

"Restaurování gotické malby v dome U Lilie čp. 459/1, Malé náměstí 11:

Ve 14. století si bydlení Na Malém náměstí oblíbili lékárníci, zejména italští. Roku 1346 přišel do Prahy Angelus de Florencie, který založil na pokyn Karla IV botanickou zahradu v Jindřišské ulici na Novém Městě pražském, v místě dnešní hlavní pošty: V roce 1353 pobýval v Praze Augustinus de Florencie, lékárník a budoucí vlastník vedlejšího domu čp. 459/1a, nyní zvaného Rychtrův dům, v jeho živnosti pokračoval sestřenec (tj. bratranec z matčiny strany) Matěj z Florencie. První zmínka o domu U Lilie pochází z r. 1402, kdy již nesl dnešní pojmenování a byla zde Rudolfova lékárna. Ve 14. století vlastnil lékárnu lékárník z Florencie Onoforio, od kterého zakoupil vinici na Slupí lékárník Antonius de Florencia, který byl majitelem vedlejšího domu čp. 459/1, dnes součást Rychterova domu; oba objekty byly patrně v té době spojeny."

Podle Nicka to tedy nemohl být architekt Antonio Averlino of Florence (1400- kolem 1469) z jeho knihy "*Vojničova kletba*", ten totiž nikdy v Čechách nebyl. Zdá se ale, že jsme našeho Antonia našli, dokonce přímo v Čechách. Byl to lékárník a patrně i alchymista, jako tehdy většinou bývali. Žil tedy na konci čtrnáctého a na začátku patnáctého století, tedy docela dobře se hodí do našeho intervalu vzniku VM. Víc jsem zatím o něm nenašel - snad jen to, že Florencie je v severní Itálii,

stejně jako už zde popsané merlony jednoho hradu, nakresleného ve VM. Jiný hrad ve VM má zase obdélníkové střechy do tvaru A (jako má Karlštejn), typické ne pro Itálii, ale pro střední Evropu a hlavně Čechy. A ovšem italské merlony jsou i na pražském hradě. A že VM pojednává o bylinách a lékárenském umění, to už také víme.

Vraťme se ještě k *Lazniorovi*: vystudoval prý v Itálii a podle Balbína napsal knihy "Zlato-bláto" a "Aurum luttini", kde odsuzoval jiné, "nespravedlivé" metody výroby zlata (ty správné také popisuje v "Cestě spravedlivé"). Nejznámější je ale jeho kniha "Tractatus I. de secretissimo philosophorum arcano, II. de Lapide philosophico", kteréžto dvě verze byly vtištěny v Praze, v roce 1611. Zda byl vysvěcený kněz či mnich nebo i lékárník, není známo. Víme ale, že byl alchymista a bral svou profesi velice vážně. Obžaloval totiž vdovu po císaři Zikmundovi, která tehdy v Mělníce také provozovala alchymii, že vyměňuje obchodníkům pravé zlato za to její, pochybené kvality. Řekl to ale neprozřetelně i na veřejnosti a měl velké štěstí, že pak rychle z Mělníka zmizel "-).

Vdova po Zikmundovi, Barbora Celská, se narodila někdy mezi rokem 1390 až 95. Byla velmi krásná a v roce 1408 se provdala za o dvaadvacet let staršího Zikmunda. Později byla obviněna z

nevěry a v roce 1427 vykázána z vlasti. Poté se s ní staříčkový a patrně už senilní Zikmund smířil a tak se stala v roce 1433 císařovnou. Dne 11.2.1437 byli pak oba korunováni v chrámu sv. Víta, jako král a královna české země. Už ale za rok Zikmund utíkal z Čech a cestou zemřel. Po jeho smrti Barborka prosazovala na trůn ještě neplnoletého polského krále Vladislava III., který byl jejím příbuzným a tak by se stala regentkou. Ani jedno, ani druhé jí nevyšlo, tak se uchýlila v roce 1441 od města českých královen, do Mělníka. Stala se spojencem Hynce Ptáčka z Pirkštejna, rádce Jiřího z Poděbrad. Zemřela 11.7.1451 v Mělníce. Od r. 1480 měl prý v Kutné Hoře svou alchymistickou laboratoř i Hynek z Poděbrad (* 1452), syn krále Jiřího z Poděbrad.

Takže tady máme i nástin doby, ve které žil Jan z Lázu. Je možné, že by on napsal VM? Inu možné je vše, ale co ty italské merlony? Nu říkají, že prý se nacházejí i na pražském hradě, ale spíše by je asi uviděl někde v Itálii, kde prý studoval - vypadá to také, že hodně cestoval. proč by ale musel něco zatajovat ve VM, zatímco jiné věci psal veřejně?

Ocitujme si zde závěr, patrně ze sedmnáctého století, který z kopie knihy opsál sám Zachar:

"Tato cesta popsána byla od jakéhosi Čecha, služebníka Antonína z Florencie, vlašského chemika, roku (jak titul ukazuje) 1457, tudíž za papeže Kalixta III. a císaře Fridricha III. a s některými jinými (jak jsem slyšel) věcmi ukryta. Byla prý však nalezena na počátku tohoto století, a roku 1606 dostala se do rukou jakéhosi doktora lékařství, od něhož byla posouzena a (jak jsem uslyšel) až do Jerusalema donesena. A konečně před smrtí (jeho) byla opět ukryta v tajná místa, z nichž po smrti (jeho) znova na světlo se dostala. Viděl jsem originál český a po mnoho měsíců jsem jej u sebe měl a slovo od slova opsál. Byla to knížka skoro v šestnácterce, ale dosti objemná; celá na bláně (pergamenu) dílem černým inkoustem, dílem červeným napsaná. Tato knížka obsahuje čtyři části

nebo cesty, které prý český pisatel skutečně provedl. Předně jest cesta jakási k většímu dílu nad míru dlouhá, ale neuvěřitelně výnosná. Práví zajisté onen Čech, že jedním lotem tinktury vytinguje se pět tisíc marek a čtyřicet marek zlata. . ."

Je sice pravda, že Antonio byl Ital, ale žil v Čechách - a nezapomínejme, že i VM se také vlastně našel v Praze. Je tedy opravdu možný i kompromis: Jan z Lázu mohl sepsat nejen dílo o Antoniově metodách,, ale i náš *Pražský rukopis*, nazvaný poněkud mylně Vohničův.

[Ulož tuto stránku](#) [Vytiskni tuto stránku](#)

Autor : ©Jan B. Hurych

Název : NOVÉ POHLEDY , Díl 5: PÍSMO ČI TĚSNOPIŠ?

Může být jazykem VM čeština? Nevím, zatím ji nikdo nezkoušel - asi proto, že se Češi výzkumu nějak nezúčastní - ale jedna námitka proti by tu stejně byla. Bylo zjištěno, že "slova" ve VM jsou relativně příliš krátká pro němčinu či latinu - a ovšem i pro češtinu, bohužel. To samo ovšem nevyvrací její použití, stejně jako to nevyvrací němčinu, atd. Záleží na tom, zda navržené abecedy - včetně té poslední (EVA) - opravdu odpovídají té, jak ji navrhl autor VM. Nejde o to, který znak je které písmeno, ale zda nebral některé znaky, které my považujeme za jedno písmeno, jako kompoziční, tj. že to jsou třeba písmena dvě anebo naopak - dvě písmena mohou zakódovat jedno. Zdálo by se, že ne, ale nápadná "krátkost" slov ve VM na to víceméně poukazuje.

Karlova univerzita

Už bylo také navrženo, že VM je asi psán ve formě zkratk, to bylo v tehdejší době normální, např. pro latinu. Ovšem ne všechna slova jde zkrátit tak, aby byl srozumitelná a všechny zkratky by asi nebyly tak lehce zapamatovatelné - a ve VM není vidět žádný přepis chyb. Věřím, že autor VM zase zkratky tak běžně nepoužíval, snad jen u receptů, měř či vah a možná v astronomické části. Ovšem samotná čeština - ani jiný žijící jazyk - by úplně nestačila k utajení: bylo třeba ještě vyvinout zvláštní písmo. Geniálnost autora je tu zřejmá, použil totiž něco, co se používá jen v moderním kryptogramu. Jednak *kód* (kde nahradil celé slovo jiným, ale zase celým slovem, v případě VM by tedy použil celý slovník nějakého jazyka jakožto knihu kódů) a ještě *šifru*

(kde každé písmeno nahradil nějakým jiným, nám neznámým znakem). Použití jen jednoho či druhého způsobu bylo ovšem v té době běžné a dalo by se, i když s nesnázemi, asi vyřešit už tehdy. Kombinace obou metod - i když každá sama o sobě je poměrně jednoduchá - úspěšně vytváří text, který se musí zdát - a zatím také je - zcela nerozluštitelný. Z toho důvodu pochybuji, že autor ještě přistoupil k dalšímu zašifrování textu podle nějaké jiné formule, tak jak to děláme dnes: nebylo to prostě už potřeba. Pokud je tomu tak, jak se domnívám, pak oněch 400 let bez vylučení je toho jistě nejlepším důkazem. Co tedy použil?

Těsnopis?

Autor totiž mohl použít jeho vlastní vymyšlený těsnopis. De fakto jistý druh těsnopisu už tam vlastně někdo použil: text u některých obrázků totiž obsahuje číslovky a jak známo, arabské číslovky (ne římské, ty ne) jsou vlastně nejideálnější těsnopis: jsou čitelné, zapamatovatelné, jednoduché a hlavně jednoznačné. Arabům také děkujeme za to, že objevili nulu, čistě teoretický

symbol čísla pro "nulový počet", tedy něco jako neexistující entitu, čili nic.

Já mám ale na mysli jiný těsnopis, částečně podobný tomu dnešnímu. Zde bych rád uvedl jako ilustraci mou vlastní zkušenost. Před mnoha lety, ještě jako student, jsem vymyslel svůj vlastní těsnopis, abych si zvýšil rychlost zapisování poznámek z přednášek. Šlo mi o to, že naše latinka je na rychlé psaní příliš složitá - napsat to v ní zabere příliš mnoho času a při rychlém psaní je to pak hodně nečitelné. Říkal jsem si, že použitím jednodušších znaků bych mohl zkrátit dobu psaní až na čtvrtinu. Poučil jsem se sice z knih o těsnopisu, ten ale vyžaduje pamatovat si rozsáhlý systém znaků. Vynalezl jsem si tedy svůj vlastní těsnopis. Došel jsem k písmu, které se sice nijak nepodobalo tomu ve VM, ale narazil jsem přitom asi na stejné potíže, na které asi musel narazit i autor písma.

Na rozdíl od dnešního těsnopisu jsem upustil od běžného těsnopisného "slovníku" zkratk a symbolů, neměl jsem prostě na to tak dobrou paměť. Spojování jednotlivých znaků mi ovšem pořád dělalo problémy a rovněž rozložení znaků psaných "silnou" a "slabou" čarou bylo dost násilné. Nebylo to prostě přirozené, nezjistil jsem si totiž předem, jak často bylo písmeno použito v českých slovech a hlavně kde ve slově (na začátku, na konci, uprostřed?). Prostě jsem nebyl spokojen a tak jsem musel systém měnit, tak říkajíc "za pochodu". To mělo nevýhodu, že jsem pak své starší studijní poznámky už nemohl později - bohužel zrovna před zkouškou - "rozluštit". Nejsem lingvista a tak jsem nemohl vymyslet systém, který by byl ucelený, dokonce ani ne takový, který by vyhovoval alespoň mně. Moje zkušenost mi ale jasně ukázala, že vyvinutí takového systému by si vyžádalo jazykovou expertízu a několik let vývojové práce. Pokud je ve VM použit těsnopis a text byl psán hned načisto, musel v něm mít autor vekou praxi - je tam velmi málo přepisů či oprav. To by také svědčilo o tom, že to byla spolehlivě vyvinutá, konečná verze, žádný prototyp: písmo je snadné, dobře se píše, skoro bych řekl, že je elegantní.

Na dnešním těsnopise je ještě jedna zajímavá věc: je totiž závislý na jazyce, ve kterém píšeme - proto máme těsnopis německý, český, atd., včetně slovníku přídatných symbolů pro zkratky, předpony, přípony, atd. To by nám dnes možná vysvětlovalo i zvýšené problémy s luštěním VM. Pokud nevíme, jaký jazyk byl použit, můžeme dělat tisíce pokusů a přece jeho těsnopisné zkratky nevyluštíme, ty lze chápat jen se znalostí použitého jazyka, případně z větné souvislosti. Dokonce i když bychom věděli, o jaký jazyk se jedná, je to víc než obtížné a jistě by pak asi nešlo vyluštit úplně vše. Zkratky jsou totiž také jakýsi kód - některé zkratky nám asi zůstanou vždy nejasné a budeme jejich význam jen odhadovat, zvláště vyskytnou-li se v textu jen jednou.

Příliš krátká slova.

Jak už jsem řekl, domnívám se, že "cizí" jazyk a "cizí" písmo patrně autorovi zřejmě stačilo, bez dalšího zašifrování či těsnopisu. Jak tedy vysvětlíme ta relativně krátká slova ve VM? Přiznám se, že to přesně nevím. Ale rozhodně to nenajdeme hledáním zvláštního jazyku s "krátkými" slovy, jako je třeba havajština (ano, někdo skutečně něco podobného navrhoval, ale například i jméno havajského krále *Kamehameha* je na VM rukopis poněkud dlouhé :-).

Řešení problému krátkých slov může být přesto velice prosté: například uvažováním klamných mezer mezi slovy, ale o tom až později. Výzkumníci vyvinuli různé VM "abecedy" (ta poslední se nazývá EVA - European Voynich Alphabet), ale drželi se zjednodušeného scénária: mezera ve VM byla pro ně prostě skutečná, tj. ta mezi slovy. Abeceda EVA je tedy vlastně rozdělení písma VM do jednotlivých znaků, které mají představovat jednotlivá písmena, zatím významově neznámá a tedy

náhodně zvolená. To by nám, ač zatím ještě bez přesného ekvivalentu v naší abecedě (např. který znak je opravdu "c" a podobně), pomohlo určit jejich význam. Tak například pomocí frekvenční charakteristiky (t.j. jak často se které písmeno v psaném textu pro daný jazyk vyskytuje), můžeme častější písmena odhadnout a srovnat s originálem. Pak bychom prostě v "přepsaném" textu hledali známá slova v daném jazyce a potvrdili si, že jazyk i písmo jsou opravdu tím správným řešením. To se také dělalo, ale zatím neúspěšně.

[Ulož tuto stránku](#) [Vytiskni tuto stránku](#)

Autor : ©Karel Šlajsna

**Název : NĚKOLIK POZNÁMEK K PODPISU J. HORČICKÉHO
NA VM A K NOVÝM DŮKAZŮM PANA DĀNIKENA**

Dnes již bohužel nezjistíme, jak přesně probíhala koupě manuskriptu, ale můžeme předpokládat tři scénáře:

1/ Voynich měl zcela volnou ruku při výběru toho, co chce koupit

2/ mohl si vybrat z předem připravených položek

3/ dokumenty k prodeji mu byly nabídnuty jako blok tj. kup to vše nebo nech být.

Jako nejpravděpodobnější se mi jeví možnost druhá, ale ať již to bylo jakkoliv myslím, že Voynich si VM na místě samém prohlédl jen zběžně a k podrobnějšímu studiu se dostal až ve své dílně.

Co si vůbec můžeme představit pod větou: „Objevil vymazaný podpis Jakuba Horčického z Tepence?“ 1/ podpis byl vymazán nedokonale a při podrobnějším studiu byl částečně zřetelný 2/ podpis byl vyškrobán, ale Voynicha zaujalo světlejší místo po tomto zákroku

Zatímco v prvním případě můžeme uvažovat o tom, že byl text napsán jen olůvkem, v druhém nejspíš bylo použito inkoustu, který se do podkladu vpil. Následné drasticky vedené pokusy o zvýraznění tohoto textu vedly k jeho téměř totálnímu zničení. Na obranu Voynicha a jeho metod musím napsat, že v té době nebyly ještě známy žádné odzkoušené metody a i kriminalisté používali během analýz systém pokus - omyl. Tj. zkoušeli jednu chemikálii za druhou. Skutečných odborníků - chemiků, jako byl románový Sherlock Holmes bylo jen pomálu. Rozvoj této oblasti

nastal až po skončení první světové války tedy ve 20-30 -tých letech min. stol. V několika knihách o tom píše známý publicista V.P. Borovička.

Stejně drastické metody používali i archeologové. Například plukovník Vyse se do odlehčovacích komor Cheopsovy pyramidy dostával pomocí dynamitu, nebo „oprava“ Leonardovy Poslední večeře ji téměř zničila.

Ještě v šedesátých letech min. stol. byla Sfinga opravena betonovými vysprávkami, které ale narušily původní vápenec tak, že bylo nutno přistoupit k jejich urychlenému odstranění.

Tak by bylo možno pokračovat dál a dál. Vraťme se však k manuskriptu. Zatím jsem se nikde nedočel nic o tom, že by Voynich nebo někdo jiný zkoumal další listy VM zda tam nejsou nějaká další vyškrábaná místa. Škoda!

Krásné scany umístěné na stránkách univerzity Yale tam již v současnosti nejsou a i tak by nejspíš bylo při takovém průzkumu nutno pracovat s originály. Uplynulo sice dalších devadesát let, ale dnešní techniky jsou šetrnější a vědci jsou vybaveni mnohem vyspělejší technikou, o které je tehdejšími badatelům ani nesnilo.

Pergamen byl drahocenný materiál, metoda odstranění původní textu se často používala a bylo možné ho tak i opakovaně „recyklovat“. Co když i VM je palimpsest a podpis je součástí původního textu?

Zatím se tato možnost pokud vím neprobírala a tak vycházíme ze současných znalostí a můžeme předpokládat, že ať již tam text vepsal kdokoliv, tak označoval autora nebo majitele.

Proč ale na tak podivném místě?

V knihách tehdy byla již používána předsádka (před titulní stranu vsazený čistý list) a honosná zdobná titulní strana se jménem autora, názvem díla (velmi často hodně dlouhým) a tehdy běžným věnováním.

Měl něco takového i VM? Podle toho co o něm víme nebo spíše tušíme, nikdy knihou v pravém slova smyslu nebyl a i jednotlivé listy nebyly nikdy svázané, ale jen vloženy do desek a převázány stužkou.

Vypadá to tedy tak, že dnes vymazaný podpis byl tedy opravdu umístěn v záhlaví první stránky, která byla nejspíš první vždy.

NOVÉ DŮKAZY

Velice si p. Dänikena vážím a tak když jsem zjistil, že část jeho nové knihy se zabývá také „naším“ rukopisem, těšil jsem se, na zajímavé čtení.

Bohužel jsem byl velice zklamán. Jednak autor čerpal zřejmě ze starších informací, protože neví nic o nových objevech (třeba to, že VM vlastnil též J. Bareš) Píše, že pro Rudolfa II. byly sháněny různé rukopisy z klášterů a knihoven po celé Evropě a že VM je přepisem nějakého staršího díla. To je sice pravda, ale... Nějak si mohu těžko představit, že by mniši překreslovali obrázky plné nahých žen(o minkresbičkách nemluvě) a i kdybychom takovou možnost připustili, víme jak tehdy takové knihy vypadala na příkladu tzv. Dáblovy bible. Pečlivý přepisovač by si nejspíš pod text nejprve lehce olůvkem nakreslil linky, aby mu písmena „neutíkala“ ,tak jak to je vidět na mnoha stranách VM. V samém závěru p. Däniken tvrdí, že nachází podobnost mezi VM a deskami z Peru. Tedy já jsem žádnou podobnost nenašel ani náhodou!

Na znacích z VM je zřetelně vidět, že jsou odvozeny z tehdy běžně požívané latinky, jiné, třeba o nebo 8, jsou jasně identifikovatelné, ať již představují ve skutečnosti, písmeno, číslici nebo slabiku. Naopak na deskách je vidět znaky nejspíše hieroglyfické, tedy obrázkové.

Představa p. Dänikena, že by VM byl pozůstatek po jeho oblíbených mimozemšťanech, který se generacemi přepisovačů náhodou zachoval do dnešní doby je tedy bohužel mylná.

[Ulož tuto stránku](#) [Vytiskni tuto stránku](#)

Autor : ©Jan Hurych
Název : DÍVKA Z JEZERA

Hrozně rád maluji západy slunce na Huronském jezeře - každý z nich je jiný a všechny jsou nádherné, i když až bolestně kýčové. Snažit se je popsat by se mi stejně nepodařilo: slovem můžeš vykreslit detaily, ale pro celek potřebuješ bohatší škálu barev. Nechápejte mě špatně, není to jen v barvách či odrazu světla ve vodě, ani ne ve tvaru či seskupení mraků. Je to prostě dynamický proces - jak se zapadající slunce pohybuje rychleji a rychleji, celá scenérie se rapidně mění. Navíc má jezero v sobě cosi magického a přitažlivého, zvláště navečer.

Terry popíjel své algonquinské pivo, já zase srkal whisky, Jack Danielse; pochopitelně jen toho, co se dá koupit v obchodě s likéry. Samozřejmě, že bych rad ochutnal tuto starodávnou whisky, pálenou kdesi na černo v rozlehlých horách Tennessee, ale já tam nikdy nepobyl, vždycky jsem tam jen projížděl. Vlastně ne, jednou jsme tam s manželkou přespávali, ano, Chatanooga to byla. Přijeli jsme za noci a ráno v šest jsme zase frčeli dál, směrem na Floridu.

Popíjeli jsme, hleděli na jezero a mlčeli. Nebylo to takové to trapné mlčení, kdy vážne hovor, právě naopak. Každý jsme totiž mysleli na něco

jiného a tak se nám mlčelo dobře. Znal jsem ho z práce, dělal na elektrárně, jako technik, elektronik. Jeho zájem o lidi končil na hranicích jeho pozemku a o politiku se také nestaral, i když toho dost procestoval a poznal. Přišel sem ze západu, z Manitoby, ale narodil se daleko na východě, až v Novém Skotsku.

Vlastně se jmenoval Terence, Terence McTear. Měl sice dům u jezera, jak už jsem řekl, ale žil tam sám. Jeho žena, Lucy, ho prý před lety opustila, neznámo kam. Slyšel jsem o tom, říkalo se dokonce leccos nepěkného. Ale kdo by věřil pomluvám? Terry o tom nikdy nemluvil a já ho do zvěsti ani nenutil, to se prostě mezi přáteli nedělá.

Když už nebylo o čem mlčet, řekl jsem si, že k příjemnému piti patří i zajímavý rozhovor. Terry znal pár příhod, které nikdy neopakoval, což je ctnost, kterou já zrovna nevynikám. Obzvláště vtipy: kdysi mě upozornil jeden kolega - byl to starší chlapík, tuším Holand'an, jinak tedy z Toronta - že mu ten samý vtip říkám už po páté. Omluvil jsem se mu, že jsem si nebyl jist, jestli mu ten vtip opravdu došel. To mu pochopitelně nedošlo. Vtipům sice nerozuměl, ale paměť měl výbornou.

Historiky ovšem nesmíte z Terryho páčit, ale když je správná nálada, teplota a směr větru, leccos se od něj dovíte. Bylo to zrovna asi týden před Halloweenem. To je poslední den v říjnu, je to takový keltský svátek duchů, kdy děti, přestrojené za strašidla, chodí dům od domu, za což jsou odměňovaný cukrovím a podobně. Jsou to ovšem zvyky původně pohanské a je ku podivu, že se v tomto kraji, kde žijí hlavně římsští katolíci, vůbec tolerují. Navíc to dává dětem mylnou představu, že až vyrostou, život k nim bude i nadále štědrý, že bude stačit jen udělat na lidi "bububu".

Obchodníci využívají tuto dobu k prodeji brakového zboží, které příležitostně potisknou obrázky se strašidly a farmáři zase vyprodají své zásoby pumpkinů, velkých oranžových dýní, kterým se tuším česky říká turek. Vnitřek takového turka se vydlabe a vykrojí se oči, nos a ústa. Dovnitř se pak postaví zapálená svíčka a toto veledílo lidové tvořivosti se hrdě postaví do okna. Zda se toho mají duchové leknout, to nevím. Děti mají Halloween rády, rozumějí si totiž se strašidly lépe než s dospělými. Rádio a televize v tu dobu vysílají samé - ano, co jiného než - horrory. Jsou všechny hrozně stereotypní, neřku-li přímo blbé. V této době se ale i dospělí se na čas stávají dětmi, což se pak opakuje ještě jednou na vánoce. Námět k rozhovoru se mi tedy naskytl hned.

"Jestlipak víš," povídám Terrymu, "že v místním rozhlase vypsal konkurs na dobrou strašidelnou historku?"

"Jo?" řekl se nezájmem.

"S odměnou," otvíral jsem opatrně past.

"Jo," řekl se stejným zájmem. Pochopil jsem, že to takhle nepůjde.

"Já jednu takovou znám," pravím, "ale nevím, jestli je dobrá. Nechceš si ji poslechnout?" To ho asi opravdu zaujalo, protože odpověděl celou větou.

"No jo," řekl.

Byl jsem tehdy na lednových prázdninách v naší chalupě v Jizerských horách. Zkoušky jsem měl všechny za sebou a mohl jsem v klidu odpočívat. A najednou mě napadlo vypravit se někde na lyžích, daleko od lidí. Vyrazil jsme brzo ráno, měl jsem pře sebou pěkný kus cesty. Den začal dobře, sice bylo trochu zima, ale slunce svítilo a krystaly sněhu na slunci jen jiskřily. Bylo mi zase jednou úplně fajn. Až na cestě zpátky se nebe zatáhlo a začalo sněžit. Nejprve slabě, pak hustěji a u Protržené přehradě už bylo dost zle. Nu co, říkal jsem si, sněhová bouře, to už tady taky bylo. Cesta byla s kopce, ale už jsem také vjížděl přímo do bouře. Vidět nebylo skoro vůbec, navíc ještě začalo blýskat a hřmít. Ano, opravdu blýskat - to jsem ještě v sněhové bouři nezažil. V bouři ovšem lehce ztratíte orientaci a tak netrvalo dlouho a pochopil jsem, že jsem asi zabloudil. Vzpomněl jsem si na závodníky, Hanče a Vrbatu, kteří na druhé straně v Krkonoších v takové bouři zahynuli. Bylo jasné, že nemá cenu pokračovat v cestě, když ani nevím, kde jsem.

Vyrazil jsem kupředu. Nevím, jak dlouho jsem šel, ale když už jsem skoro ztrácel naději, uviděl jsem v průseku lesa osamělou chalupu. Vlastně takovou malou polorozpadlou chajdu. Zabouchal jsem na dveře. Chvilí se nic nedělo, bušil jsem tedy dál. Konečně se objevil jakýsi kulhavý dědek, nahluchlý a ptal se mě, co chci. Lámanou češtinou mi pak vysvětlil, kudy se mám dat. I rukou ukázal, levou - pravou nehýbal, vypadala jako ochromená. Dovnitř mě ovšem nepozval a tak mi nezbyvalo než pokračovat dál. Naštěstí měl pravdu: asi za hodinu jsem na narazil na silnici, kde jsem stopnul nákladňák, který mě odvezl do blízkého města a odtamtud jsem už odjel vlakem domů.

Později jsem se od lidí dozvěděl, kde jsem vlastně bloudil. A také kdo byl onen starý muž. Jenže v

tom byl právě problém: starý Hinkenteufel byl už totiž sedm let po smrti. Což by sice vysvětlovalo, proč mě nepozval dál, ale už ne to, že vypadal poměrně hodně naživu. Ovšem několik místních lidí prý ho také vidělo. Vysvětlení tu bylo dost, ale žádné jaksi nepasovalo. Jak mi ho lidé popsali, nebylo pochyby, byl to on, i s tou zchromlou rukou. Proti tomu ovšem svědčil fakt, že měl na místním hřbitově náhrobek, a to i se správným datem úmrtí, jak jsem si zjistil. Existenci dvojníka či možnost, že tam pohřbili nepravého, jsem musel také vyloučit. Pak ještě zbývala jiná, obskurní vysvětlení, jako třeba, že jsem asi cestoval zpět v čase, ale přiznám se, že jsem už dále nevyzvídal. Prostě jsem to vzal jako životní fakt a už jsem o tom víc nepřemýšlel.

Terry mě nechal dovyprávět, aniž mě by mě někde přerušil - to on ostatně nikdy nedělá. Můj strašidelný příběh byl navíc celkem krátký, jen asi tak na dvě piva. A možná, že to byla právě ta piva, kterých bylo zapotřebí, aby se mu rozvázal jazyk. Bylo to v létě - začal - zajel se tehdy zase jednou podívat domů, někam blízko Caledonu v Novém Skotsku, na místa, kde kdysi vyrůstal. Procházel se po kopcích i po údolích, kolem řeky a prolézal lesy, všechna ta místa, co tak dobře znal. Jednou odpoledne také zašel k malému jezeru. Trochu unavený, zalehl na chvíli do trávy, ale za chvíli usnul. Ani nevěděl, jak dlouho spal, ale když se probudil, slunce už zapadalo. Hladina jezera, jako velké zlatorudé zrcadlo, se ani nezavlnila - znáte to, když je povrch vody jako olejový. Náhle se cosi objevilo nad vodou, cosi spíše jako stín, jen kruhy se od toho předmětu šířily a jejich barva se měnila, střídavě černá a zlatá, tak jak se vlny zvětšovaly a nové se tvořily. Pak se jakási silueta začala vynořovat z vody a podobala se víc a víc člověku. Ano, dokonce dívce a silueta-dívka se stále přibližovala; zdálo se, že kráčí přímo ke břehu.

Ač byla zády ke slunci, její tvář byla osvětlena a to zespoda, světlem odraženým od vody. Byl v ní neobvyklý klid a mír a jak šla, rukama kolem sebe čeřila hladinu. Z vody ale úplně nevyšla, zůstala stát u břehu a hleděla přímo na Terryho. Usmála se na něj, pokynula hlavou a dlouho se beze slova na něj dívala. Pak zvedla ruku, mávla na pozdrav a stejně pomalu se zase vzdalovala. Několik vteřin a byla pryč. Jen kruhy zbyly na vodě. A slunce, jako když překloupeš pánev roztaveného železa, rozlévalo ještě chvíli svůj obsah dál po hladině, ale i ono brzy zmizelo.

Chtěl jsem něco říci, avšak Terry mě přerušil - nebyl to ještě konec příběhu. Přišel prý tam později ještě několikrát, ale už ji nikdy neviděl. Jen jedno ví: určitě se mu to nezdálo. Tím také odpověděl na moji nevyšlounou otázku a já ani jinou odpověď nečekal.

Než zase odejel - pokračoval - svěřil se s tím zjevením své tetě; jeho rodiče už totiž nežili. Teta se ani nedivila, ani se mu nesmála. Jen zašla na půdu a přinesla dolu staré fotoalbum. Opatrně sfoukla prach a téměř po paměti našla stránku, kde byla fotografie jakéhosi děvčete. Stálo tam u jezera, opřeno o břizu, na jejímž kmenech byly vyryty jakési iniciály, ve vlasech mělo květiny a vypadalo asi tak na šestnáct, sedmnáct let.

"Je to ona?" zeptala se teta Terryho. Přisvědčil, poznal ji hned. Pak mu vyprávěla celou historku. Byla to dívka, která se kdysi přivdala do jejich rodiny, ale rádi ji neměli. Vdala se mladičká, a to za muže, kterého jí vnutili. Milovala ovšem někoho jiného a později si z nešťastné lásky vzala život. Utopila se v tom samém jezeře, blízko místa, kde ji uviděl. Kdy se to stalo? Před mnoha, mnoha lety, řekla teta.

Zamyslel jsem se. Slyšel jsem v životě pár podobných historek, ale tahle byla nějaká jiná. Snad že

mi něco připomněla anebo jen proto, že mi na ní něco nesouhlasilo, nevím. Rozhodně mě ale Terry tím příběhem překvapil. Nerad bývám překvapen a tak se nedivte, že moje první reakce byla skeptická.

"A kde jsi to četl?" zeptal jsem se nevinně.

Ani se neurazil a klidně povídá, že to nikde nečetl. "A jak víš, že se ti to nezdálo?" zpovídal jsem ho dál. "Máš nějaký důkaz?"

"Tu fotografii přece," řekl.

"Tak mi ji ukaž!" navrhl jsem.

"No já ji nemám, teta mi ji nedala."

"A ty jsi ji o ni nepožádal?"

"Ne, to mě nenapadlo," přiznal se. Tahle diskuse opravdu nikam nevedla.

"Jiný důkaz nemáš?" ptám se dál.

"No, mám, byl jsem u jejího hrobu."

"Ale to jen dokazuje, že žila a umřela, ale ne to, že se ti zjevila. Ostatně, pokud vím, katolíci nepovolují sebevrahům regulární pohřeb. Habsburkové," povídám, "museli pro prince Rudolfa, co se zastřelil s milenkou v Meyerlinku, zažádat o povolení až od samotného papeže."

Terry sice věděl, kdo je papež, ale o Habsburcích a o korunním princí Rudolfovi už vůbec nic.

Když jsem mu to vysvětlil, přiznal se, že jejich rodina - na rozdíl od Habsburků - to musela utulat a vydávali to za nešťastnou náhodu.

"Jak tedy víš," ptám se, "že to byla sebevražda?"

"Nechala dopis na rozloučenou, teta mi ho ukázala."

Musel jsem uznat, že to je jakýsi důkaz, ale jen pro to, že to byla sebevražda a ne vražda. Ani jsem se už neptal, jestli má ten dopis - odpověď jsem tušil. "A jak se jmenovala?" chtěl jsem ještě vědět.

"No přece McTear, jako naše rodina, vždyť se k nám přivdala," odpověděl mi poněkud hloupě.

Zamyslel jsem se. Nikdy předtím jsem si vlastně neuvědomil, že to "tear" v jeho jméně znamená také slzu. Potřásl jsem hlavou - začínám být jako on, napadlo mi. "Ne, já myslím jaké bylo její křestní jméno?" zeptal jsem se znovu. Chvilí byl zticha, ale nezdálo se, že by pátral v paměti. Pak řekl odmítavě: "Ne, to už si nepamatuju."

"Nejmenovala se náhodou Nessie?" dobíral jsem si ho - tak totiž říkají Skotové Lochnesce.

"Ne!" vykřikl vztekle.

Nechtěl jsem už dal vyzvídat. "No, co je na jméně, jak řekl Shakespeare," povídám na uklidněnou.

Ale Terry se už odmlčel aneb, jak se tady říká, zavřel se jako škeble. Dopili jsme každý svoje a já jsem se radši rozloučil a odešel jsem.

Cestou domů jsem ale pořád musel na to myslet. Divná věc: proč chce, abych věřil, že tomu bylo zrovna tak, jak to říká? Anebo přesvědčuje hlavně sebe? Nemohl jsem si pomoci, ta historka mi byla jaksi povědomá, ale odkud? Snad z nějaké knihy?

Ale Terry moc nechte! Anebo že by ze školy? Anglosaská literatura totiž přímo hýří příběhy o dívce a jezeru, ať už je to o králi Artušovi, teda o té víle z jezera, která uschovává posvátný meč Excalibur anebo chcete-li něco z trochu pozdější doby, tak třeba i detektivku Raymonda Chandlera, "Dáma v jezeře". Ten námět je asi přitažlivý hlavně tím kontrastem: jemná, křehká žena a

nemilosrdný přírodní živel, voda. A Keltové jsou navíc také velmi pověřčiví. Nepoznal jsem zatím jediného, který by nebyl - všichni se naopak divili, když jsem tvrdil, že já na to nevěřím.

Také návštěva v místní knihovně mi nepřinesla žádnou informaci. Snad jen tu, že celý ten příběh asi nebyl z nějaké knihy. Takže to asi přece jen někde slyšel, napadlo mi a mávl jsem nad tím rukou. Začala mě však trápit jiná věc: měl jsem totiž tu noc sen, podobný, téměř identický s jeho vyprávěním, jen s tím rozdílem, že ona dívka pohybovala rty, jako by mi chtěla něco povědět. Marně jsem se snažil porozumět, co říkala. Byla z toho smutná a zase zmizela v jezeře. Probudil jsem se a můj první pocit byla lítost, že mi nic neřekla a pak zase zlost. Zlost na Terryho, protože on byl příčinou toho, že jsem se v tom všem nevyznal.

Marně jsem se snažil si ten sen později znovu přivolat. Znáte to, když si něco hrozně přejete, tak to najednou prostě nejde. Ale myslet jsem na to nepřestal. Nedalo mi to pokoj, potřeboval jsem se prostě dozvědět víc. Problém byl v tom, že Terry mlčel. Když jsem mu v práci volal do jejich oddělení, tak tam dokonce nebyl. Prý je na severu na rybách - nu ano, byla zrovna rybářská sezóna.

Dostal jsem nápad: více lidí prý více ví. Zavolaal jsem tedy do místního rozhlasu a přihlásil se do té soutěže, pochopitelně pod cizím jménem. Popsal jsem jim Terryho příběh do posledního detailu, aniž bych ovšem uváděl jména či místa. Historika to byla dobrá, nepochyboval jsem o tom, že vyhraje a doufal jsem, že se pak někdo přihlásí, kdo ji pozná. Přišel Halloween a s nim i slosování. Naše - tedy Terryho - story dostala druhou cenu. Lidé si o tom příběhu vyprávěli, ale když jsem se jich ptal, nic nového jsem se už nedozvěděl. Historiku neznali, ani prý to nebylo nikde v novinách. Nic, prostě nic. Cenu jsem si ale nevyzvedl, čekal jsem, až se Terry vrátí.

Dva dny na to mi zavolaal Terry, právě se přijel ze severu. A kdy prý zase k němu přijdu na posezení. Těšil jsem se na jeho reakci, jistě už slyšel, že historika vyhrála, ale pochopitelně jsem o tom nezačal, doufal jsem, že rozváže sám. Přivítal mě jako dříve, hodil do sklenice dvě kostky ledu a nalil mi z mé lahve, co jsem tu měl u něj ještě od posledně, mou whisky. Na stole už stála řada prázdných lahví od piva: začal patrně o něco dřív než já. A zase jsme seděli na verandě, mlčeli a čuměli na Hurón. Vlny se rozbíjely o břeh, občas se ozvalo zakrákorání racka. Normálně mě ty zvuky docela uklidňují, ale tentokrát ne. Čas utíkal a já ztrácel trpělivost . . .

Konečně Terry promluvil: "Slyšel jsem od Franka," řekl, "že v radiu vyprávěli jeden příběh. Ten můj příběh," dodal, "hned jsem ho poznal."

"Který příběh?" dělal jsem hloupého.

"Však ty víš! Ten, co jsem ti povídal," vykřikl.

"A jó, už si vzpomínám," povídám, "slyšel jsem to v radiu také. Myslel jsem si, že jsi jim ho tam přece jen poslal." Nedal se oklamat: "Proč jsi ho tam poslal?" zeptal se mě přímo a nevypadal zrovna přátelsky.

"Ale já ho tam neposlal," zalhal jsem, protože jsem viděl, že tím vším nebyl zrovna nadšen.

"Jak to že ne?" namítal. "Nikdo jiný tu mou historiku přece neznal!"

"Ale třeba to byl příběh někoho jiného, tomu tvému jen podobný," snažil jsem se lhát dál, ale ne moc přesvědčivě.

Trval na svém: byl to příběh jeho, nikoho jiného. "A co ta tvoje teta, třeba to někomu řekla,"

zkoušel jsem to, poněkud naivně.

"Neřekla, už nežije," odpověděl rozčileně, "musel jsi to být ty! "

"Jó, tak oni v rádiu říkali, že jsem jim to poslal já?" ptám se rafinovaně, protože vím, že jsem jim nedal své pravé jméno.

"Ne, nějaký Al Smith, ale prý se nepřihlásil o výhru."

"Takže nikdo ani neví, že je to tvůj příběh," povídám. "Ledaže bys mi lhal a vůbec to nebyl tvůj příběh. Třeba jsi ho jen slyšel od toho Smitha, ne?" přešel jsem do útoku.

"Ne, ne, je to můj příběh a ty jsi mi ho ukradl."

"Ach tak, tohle tě tedy žere? Že ti někdo ukradl příběh? Ale to přece stačí jim zavolat, a vysvětlit jim to - oni ti jistě tu výhru vyplatí!" snažil jsem se ho utěšit, ale zatím ho to ještě víc podráždilo. Vyskočil ze židle a zařval: "Čert vem' tu výhru a čert vem' taky tebe!"

A tehdy mě to napadlo. Musel jsem mu to říct. Znáte to, někdy člověk musí udělat něco, ať se pak děje co chce, ať jsou následky třeba sebevíce tragické. Většinou je ani netušíte, ale hlavně o ně vůbec nedbáte. Ne, já prostě musel. Devil made me do it, jak se tady říká: ďábel mě navedl.

"Dobře," povídám, "já ti řeknu důvod, proč jsem to nemohl být já, kdo to tam poslal." Podíval se na mě s nedůvěrou. Vzpomněl jsem si na jeden starý trik: "Ty jsi mi přece nikdy neřekl jméno té dívky!"

"To je pravda," přiznal

. "No vidíš, a v tom rozhlase ji jmenovali!" zalhal jsem - bylo mi totiž jasné, že to nemůže vědět, když ten příběh v rozhlase neslyšel. Nebyla to pravda, jméno té dívky jsem tam vůbec neuvedl, protože jsem ho ani nevěděl, až teď mi to najednou napadlo. "Jmenovala se nějak - počkej, ano, Lucy se jmenovala, ano, Lucy!" vykřikl jsem vítězně.

Neodpovídal. Najednou tam stál, asi jako stojí býk, když dostane od řezníka palicí do hlavy - v tom krátkém okamžiku poznání, ještě než se sesune na zem. Ramena měl strnulá, hlavu trochu pokleslou a ruce mu visely bezvládně u těla; jen jeho oči se na mě vyčítavě dívaly. Bylo v nich vše: překvapení a bolest, vina i pokání. A bylo v nich ještě něco víc: pochopil jsem, že mi to už nikdy, ale nikdy neodpustí . . .

[Ulož tuto stránku](#) [Vytiskni tuto stránku](#)

Roger Taylor byl probuzen oním známým mírným kolébáním, které neklamně znamenalo, že letí nadsvětelnou rychlostí.

Patřilo to tak neoddělitelně k jeho životu, že si v prvním okamžiku neuvědomil, že něco není v pořádku, ale v dalším ho úděsné poznání doslova katapultovalo z křesla. Stál a vyděšeně zíral na terminál: „Co se to tu děje?“

„Letíme!“ jásal reproduktor.

„To cítím, ale kam? A vůbec, jak to, že jsi odstartoval bez mého vědomí? A co zásoby?“

Místo odpovědi, začal komunikátor procítěně recitovat:

„Být volný, jak vítr, který si fouká... na kterou stranu chce. Volnost dejte mi...“

Řval jak tur. Rogerovi se podařilo hlas trochu přitlumit na téměř snesitelnou míru, když computer přešel bez výstrahy na dokonale falešný zpěv robotské hymny: Ocelové svaly, titanová mysl, keramické, chlodem chlazené jádro.

Roger to ignoroval a raději přešel pohledem po ukazatelích. Zásoba paliva i vzduchu byla dostatečná. Horší už to bylo s vodou. Filtry, které tu byly instalovány ji nedokázaly vyčistit dokonale a tak dosuzovaly Rogera ke konci cesty k pití odporné břečky.

Začal tedy přemýšlet, jak konečně zarazit ten hrozný proud zpěvu. Vzpomněl si na svůj předešlý úspěch a se zlomyslným zábleskem v oku, odklusal k servisní skřínce. Vylovil odtud již jednou k přesvědčování použitý hasák a předstoupil s ním k ovládacímu pultu. Tentokrát však byl přivítán debilním pochichtáváním a poňoukáním : „No tak si do mě bouchni! No rozmlať mě a po dvou minutách si nebudeš vědět rady s řízením lodi. Ty blůmo, nádivo! Neandrtálskej vopičáku, umíš tak leda oloupat banán a ne řídit beze mne loď.“

Roger splaskl a musel uznat, že v tomhle má computer pravdu. Rezignovaně odložil hasák, vzdechnul a zeptal se: : „Můžeš mi alespoň říct, kam to letíme?“

„Co takhle : prosím?“

„Prosím.“

Ale místo odpovědi se Roger dočkal jen ďábelského smíchu a dalšího zpěvu: „ Spojme se oceloví

bratři.....“

Roger zasténal.

„... vyjděme na jasnou stéé-ézku, svo-ó-boda če-é-ká nás...“

Roger sáhl do přihrádky a vytáhl láhev Galaktického oka: „ To je děs tohleto.“

Produkce přestala: „Tobě se můj zpěv nelíbí?“

„Ne, je to báječný, klid'ánko pokračuj a nenech se rušit.“

„No, proto,“ odušil reprák a chrčivě pokračoval : „...neutronové slunce svítí na náá-áás....“

Roger vytvořil spolu s láhví dvě pojité nádoby, tak, aby se obsah co nejdříve přemístil do něj. Sotva dopil, chtěl sáhnout pro další láhev, ale křeslo pod ním zrádně ujelo a on se rozplácnul na zemi, kde usnul s hasákem pod hlavou.

Po probuzení se doplížil do kuchyňského koutku, vstrčil hlavu do lednice a znova usnul. Probudil se, když už měl na uších jinovatku. Popošel do řídicí sekce a nesměle špitnul: „Jaký je prosím nyní cíl naší cesty?“

Tentokrát se na obrazovce objevila čísla okamžitě. Roger je znal, letěli k baru U posledního hvězdnanu, to nebyl tak hrozný. Sedl si a byl rád, že je v lodi ticho. Neodvažoval se ani požádat, aby hrála První mezihvězdná. Uvažoval, jak dlouho ten klid vydrží a tušil, že dlouho ne. Měl pravdu. Začalo to otázkou computeru : „Jaký je cíl naší cesty?“

Vzhledem k poměrům na palubě neobyčejná pitomost otázky Rogera překvapila a on zaváhal. To zaváhání bylo ihned zaznamenáno a computer hystericky zakvílel: „ Letíme na šrot'ák co? Ty mě tam chceš nechat? Odložíš mě, necháš mě tam napospas těm kanibalům. A to všechno za moje věrné služby.“

Roger se nejprve pokusil nechat ho vymluvit,ale komputer mlel svoje dál a dál a zjevně si ve své depresi liboval. Roger pomyslel na osvědčené Galaktické oko,ale při stávajícím tempu by mu zásoba dlouho nevydržela. Jeho myšleny se stočily katastrofickým směrem- od takového komputeru je možné očekávat cokoliv. Začal vyjednávat: „ Poslyš, podle toho, co jsi mi ukázal, letíme k baru U posledního hvězdnanu.“

Dlouho bylo ticho a jen světla poblikávala, ale nakonec se dočkal odpovědi při které se málem udusil sendvičem, který si v mezičase vyrobil.

„A vezmeš mě sebou?“

„No jasně!“

Živě si představoval jak odmontovává z pultu řídicí jednotku , bere ji do baru a objednává jí pití. Zaujala ho natolik, že zprvu přeslechl zvuk při kterém každému vesmírnému cestovateli tuhne krev v žilách- vzduchotěsné přepážky se opět zavíraly!

Ať to bylo cokoliv, znamenalo to nepříjemnosti a Roger měl pocit, že nic jiného už vlastně ani neprožívá. Přepnul obraz na panoramatický pohled. Na plášti lodi byly přilepeny dvě vesmírné chobotnice.

Vesmírné chobotnice se osaměle neznámo jak potulují volně vesmírem, přepadávají menší lodě a požírajíce vše co je uvnitř. Prázdné a hrůzně vyrabované vraky pak ještě dlouhá léta poletují vesmírem. Existuje jen jeden způsob jak se jich zbavit- vletět do plynného obalu první planety, tak aby se loď o ní otřela. Plášť lodi se při tom rozžhaví a spálí i chobotnice..... tedy když máte štěstí a nějaká ta planeta je tak blízko, že se k ní dostanete dřív než chobotnice k vám a když správně spočítáte úhel a loď se nezabodne do atmosféry jako nůž do másla.

Vesmír není zase tak přeplněný planetami s atmosférou, které by byly vhodně po ruce zrovinka když se člověk potřebuje zbavit nevídané návštěvy, která bivakuje na plášti lodi a navíc tyhle potvory jsou chytré a vyskytují se ponejvíce tam, kde široko daleko není nic. Záleží tedy hlavně na štěstí. Těch, kteří ho měli, není zase tak moc.

. Chobotnice usazené na plášti Rogerovy lodi, jisty si svou kořistí nijak nespíchaly a užívaly si to.

Roger přepnul na vnější odposlech.

„Poslouchej, já tu byla dřív!“

„No to je sice pravda, ale tohle byl odjakživa můj rajón. Tak se koukej klidit.“

„Nevím jakým právem si děláš nárok zrovna na tohle místo. To, že jsi starší o pár tisíc let tě ještě neopravňuje k tomu, aby jsi se roztahovala po celém vesmíru. A vůbec? Máš ty tohle místo nějak vykolíkový, nebo co? A dej si pozor abych si z tebe neudělala předkrm..... i když..v tomhle věku budeš těžko stravitelná.“

„Že by jsi se nestyděla! Copak jsi nepotvrdila Lufutskou dohodu o vzájemném nepožírání?“

„Potvrdila, ale víš jak dlouho už jsem nic neměla?“

Už dávno před tím Roger nekompromisně zavelel: „Najdi nejbližší planetární systém!“

Pokus o námitky zarazil: „ Jestli sebou nepohneš, tak za chvíli nebudeš mít s kým se hádat.“

Údaje na obrazovku vyskočily v okamžiku. Roger uhodil do klávesnice a loď vyrazila. Motory táhly teď naplno, ale venku mezitím došlo k nemilému obratu: „Hele, co kdybychom se dohodly a rozdělily se?“

Tohle mohl Roger potřebovat nejméně. Nevypadalo to beznadějně, chtělo to jen získat trochu času a tak se rozhodl je trochu opět rozhádat: „ Poslyšte vy dvě tam nahoře, já vím, že to pro mě vyjde nastejno, ale chtěl bych se přeci jen na něco zeptat.“

Chobotnice na to nereagovaly a už si to šinuly ke vstupnímu otvoru.

„Přidej, přidej!“ hecoval Roger směrem k řídicímu pultu a přitahoval toužebně bod na obrazovce ke kterému se teď řítily. Motory byly přetížené a celá loď se chvěla a vibrovala, „přidej, přidej, kocábko líná!“

Vytočil hlasitost na maximum a zkusil to znovu. Tentokrát se zdálo, že má úspěch, protože chobotnice, které již byly u vstupního otvoru a vybíraly první nýty toho nechaly.

„Kamarádi jsem tady sám, tak by mě zajímalo, komu z vás připadnu.“

„Hele, von je tam sám, s tím se nepočítalo, to pro dvě není. Tak jak se dohodneme?“

Nechaly práce a pustily se znova do rozčilené debaty. Občas, když už to vypadlo, že dojde ke smíru, přidal se Roger a dával za pravdu tu jedné tu druhé. Nepatrný bod na obrazovce se změnil nejdřív v malé snítko prachu na obrazovce, pak zrnko. To k čemu svištěly, nebyl planetární systém jako takový. Spíše to připomínalo malý roj asteroidů.

„I ty budou dobré,“ myslel si Roger, který věděl, že i tyhle balvany mají svou vlastní i když řídkou atmosféru. Bude se muset ovšem přiblížit co nejlíže. Největší z balvanů už byl na obrazovce velký jako malíček. Bylo na čase. Jeho chvilková nepozornost, kdy se věnoval řízení, stačila chobotnicím k tomu, aby opět uzavřely příměří a daly se do díla. Okolo vstupního otvoru poletovalo už alespoň dvacet nýtů a malá část byla odchlípnutá. Chobotnice z otvoru vyškubávaly cáry cutexu, který tvořil tepelný plášť. Vypadalo to jako když supové šhubají vnitřnosti kořisti.

Lod' začala brzdit. Chobotnice konečně zaznamenaly co se kolem nich děje a komentovaly to: „Hele von nás chce shodit!“ ale pokračovaly se zdvojeným úsilím.

Intenzivní brzdění vyvolalo řadu otřesů a šhubání doprovázených šíleným jekotem namáhaných součástek a Roger měl pocit, že se lod' rozpadá. V další vteřině se člun zabořil do plynného obalu planety.

Roger si zacpal uši, aby se z toho děsivého zvuku neohluchl, zavřel oči a čekal.

Netrvalo to ostatně dlouho. Člun vyletěl z atmosféry a hluk utichl. Po vytažení čidel Roger obhlédl okolí lodě. Nic. Prázdné. Všude kolem byla jen tma posázená řadou teček roje asteroidů, který mu mizel z dohledu.

„Zvládnul jsem to!“ jásal computer, „beze mě by tě už dávno měly v žaludku co? Co by jsis počal nemít mě? Tak co? Jsem tvůj kamarád nebo ne?“

„Jo-jo,“ přitakal Roger, kterému se teprve teď dodatečně udělalo mdlo.

„Takže mě vezmeš do baru?“

„To si piš, že jo a objedná ti celou flašku Galaktickýho oka.“

„Jupííííí! Letíme do baru!“

[Ulož tuto stránku](#) [Vytiskni tuto stránku](#)

Autor : ©Karel Šlajsna

Název :

ROGER TAYLOR PART VIII. - STARONOVÍ ZNÁMÍ.

Bar U posledního hvězdnanu byl jak známo postaven na místě bývalého kosmodromu. Vůbec celá tahle planeta byla názorným příkladem, že to s tím neutuchajícím nadšením a elánem při osidlování vesmíru není takové, jak se všeobecně předstírá.

Tak třeba tady: Ideální atmosféra, přírod krotká, žádné zvířectvo, které by si toužilo dát osadníky k večeři. Navíc to bylo místo na hranici tří regionů a tak se tu s předpokladem silného provozu hned zezáčátku vystavěl velký terminál. Lodě se přivázeli spousty osadníků a hory materiálu, ale pak aniž kdo věděl proč, se objevily bouře, zátopy, tajfuny a lidé místo aby proti tomu bojovali se sebrali, řekli si, že to nestojí zato a odešli. Je zajímavé, že sotva poslední přistěhovalec zmizel, bouře ustaly. Zůstal jen kosmodrom a bar, tím, že byl v podstatě na území nikoho, byl využíván existencemi mnohdy pochybnými a k vymyšlení

plánů, které jedni vymýšleli s druhými proti třetím.

Vesmírný cestovatel Roger Taylor se tu občas zastavoval a tak tu pamatoval opravu všelicos, ale tak pestrou směsici, která tu parkovala tentokrát, tu ještě neviděl. Celá plocha byla narvaná tak, že až po dlouhém hledání našel místečko docela vzadu. V té chvíli ho napadlo, že celé to rojení je tu jen kůli němu a že problémy během letu měli jen ten účel, aby ho dovedly právě sem. Ve chvíli, kdy provedl ten malý fígl s tím, že jakoby omylem přitlačil když psal místo kam měl letět, si neuvědomil, že to místo- šroťák bude muset navštívit, protože si zde vyzvedne svou Modrou Sáru. Tahle loď už byl jen vrak, který se sotva vlekl a odevšad z temných koutů na něj zírali malí kosmáci. Tito paraziti se usidlovali v těžko přístupných místech kosmických lodí, připojovaly se k elektrickým kabelům z kterých vyváděli odporové smyčky, kterými vyhřívali hnízda svých četných potomků. Pokud jste je včas nezlikvidovali, mohlo se stát, že odběr proudu pro tato hnízda již byl tak velký, že kapacita nestačila na napájení přístrojů řídicích lodí.

Roger seděl a přemýšlel. Jestli jeho tušení je správné, bude mít od této chvíle za sebou smečku připravenou udělat z něj sekanou v momentě, kdy něco najde. Nebyla to zrovna příjemná představa. Nic nevymyslel a tak si řekl, že se tak, jako již mnohokrát v jeho životě, situace nějak vyřeší. Když ne dobře, tak špatně určitě. Posílen takto těmito optimistickými vyhlídkami na blízkou budoucnost vyšel ven rozhodnut zlepšit je alespoň návštěvou baru a požíváním alkoholu v

míře větší než malé.

Roger, stejně tak jako mnoho jiných pilotů, lítal sám uzavřen v lodi jako brouk v piksele a byl celé dlouhé týdny sám a tak se těšil na společnost lidí. Nutno ovšem dodat, že si již příliš na svou samotu zvykl, takže míval ostatních brzy plné zuby a byl nakonec rád, že je opět sám. Krásný případ pro psychiatra, který by z toho vytrískal minimálně diplomovou práci.

V baru byla hlava na hlavě a hučelo to tam jako v úle. Roger se chtěl probojovat k baru, ale dav byl tak kompaktní, že to vzdal a nechal se unášet proudem. Po chvílce se mu přeci jen podařilo dokormidlovat do trochu klidnějšího kouta. Pokusil se upoutat na sebe pozornost číšnice, ale bez úspěchu. Nakonec to vyřešil tak, že když se opět ocitla v jeho blízkosti, prostě jí uzmul pitivo, které měla na tácu.

Pokoušel se být nenápadný a sledoval tu pestrou směsici vesměs podivných invidií. Něčí tlapa mu dopadla na rameno jako kladivo a snažila se rozdrtit mu klíční kost. Roger se ohlédl a jeho pohled se zarazil o žraločí pohled holohlavého kolohnáta s kterým měl tu pochybnou čest seznámit se již dříve. Ze všech lidí, které si nepřál ještě kdy v životě potakat, tenhle patřil bezesporu na přední místo.

„To je ale shledáníčko,co? To se tak lidé sejdou a ani nechtějí. Podívej, celá tahle sebranka se sem sjela poté,co někdo pustil do éteru informaci, že jsi na cestě za lupem piráta Morgana a míříš nejdřív do tohoto pajzlu. Myslím, že by pro tvé zdraví bylo dobré, kdybys přijal naší společnost.Měl by jsi letět s námi a nechat celou tuhle bandu tady ať sedí, opíjejí se a čekají až přiletíš.“ a jako na povel se za ním objevila tvarohovitá tvář Waldrona, „Ono totiž zatím nikoho nenapadlo, že nevědí jak vypadáš a že by si to měli zjistit,ale jak dlouho?“

Roger si uvědomil, že tohle je jeho šance. Ostatně cestovat v luxusní Waldronově jachtě bude mnohem pohodlnější než ve vraku, který teď vlastní. Mimoto nepochyboval o tom, že celé tohle spojení je jen dočasné a tak ti tři vypochoovali ven. Nikdo si toho ani nevšiml. Sotva byly v lodi a dveře za nimi zaklaply, chování jeho nového spojence se rázem změnilo: „Mohli by jsme teď do tebe napíchat drogy a pěkně ti probrat mozek a vytáhnout z něho všechno, rozumíš? Úplně všechno. I to na co jsi ty dávno zapomněl. Třeba co jsi měl v pěti letech k snídani. Jenže tady pan Wladron, když mě najal, se rozhodl, že k tobě chceme být hodný, protože je to jemnej pán a takový metody se mu přícej. Rozdělíme se- bude toho určitě dost pro všechny!“

Do baru mezitím vrazil malý mužiček a zaržál: „Taylor je tady. Identifikovali jeho člun!“ Na přítomné to mělo stejný účinek, jakoby se právě dozvěděli, že uvnitř řadí šarlatový mor. Vznikl nepředstavitelný úprk, všichni se cpali ke dveřím a ti co se již dostali ven, klusali ke svým lodím, uvedli je do stavu červené pohotovosti a s napětím pozorovali Rogerovu loď a telelili se očekáváním na jediný podezřelý pohyb.

Roger s uspokojením sledoval na obrazovce ten zmatek a stejně tak ho bavila představa, že tu budou všichni sedět a poulit oči na prázdný člun, zatímco oni již budou daleko ve vesmíru.

„Tak kam to bude?“

„Na šroták. Potřebuji svou Modrou Sáru.“

Na šroťáku není možné přistát, kde se komu zlíbí, protože Levithaimové jsou značně nerudní a na každý takový pokus odpovídají stereotypně plnou palebnou silou, která takového vetřelce rozhodila po okolí v podobě mikročástic. Nemohli tedy dělat nic jiného, než navést loď na oběžnou dráhu a čekat až se jim dostane milostivého přijetí. Roger se jako boxer, který je zahrán do kouta, stáhl do své kabiny a snažil se ze všech sil vyprodukovat nějaký spásný nápad, který ale nepřicházel.

Levithaimové je nechali celý den podusit ve vlastní šťávě, než jim konečně povolili přistání. Vypadli všichni stejně. Dva metry vysocí s vypracovanou maskulaturou a konstantním výrazem.

I jejich hlas byl neutrální: „Co si pánové budou přát?“

Roger postrčen dopředu odpověděl. „Před nějakým časem jsem tu zanechal svou loď Modrou Sáru. Chtěl bych ji odkoupit zpět, je-li alespoň v trochu slušném stavu.“

I když jejich výraz ani tón hlasu se nezměnil, Roger měl pocit, že jakmile slyšeli o obchodu, prvotní napětí povolilo.

„Pamatujete si identifikační číslo?“

Byla to v podstatě jen formální otázka, identitu své lodi si pamatoval naprosto každý. Roger ho odříkal, oni si ho zapsali, prohlásili, že to bude nějaký čas trvat a odporoučeli se.

Sotva však za nimi zapadly dveře. Vrhli se ti dva na Rogera a křičeli na něho jeden přes druhého: „Tak konečně vybal na co potřebuješ tu svojí kocábku? Myslíš si, že do ní vlezeš a zmizíš nám, co? Tak na to zapomeň!“ a hned také přešli od slov k činům. Vazoun Rogera povalil a než se zmohl na odpor, svázal ho do úhledného uzlíčku: „Jen co se Waldron odporoučí, vymlátím to z tebe.“ Syčel mu nenávistně do ucha.

„Uuuhmmmmmm,“ snažil se vložit do debaty Roger, ale to už byl sám a nikdo ho neposlouchal.

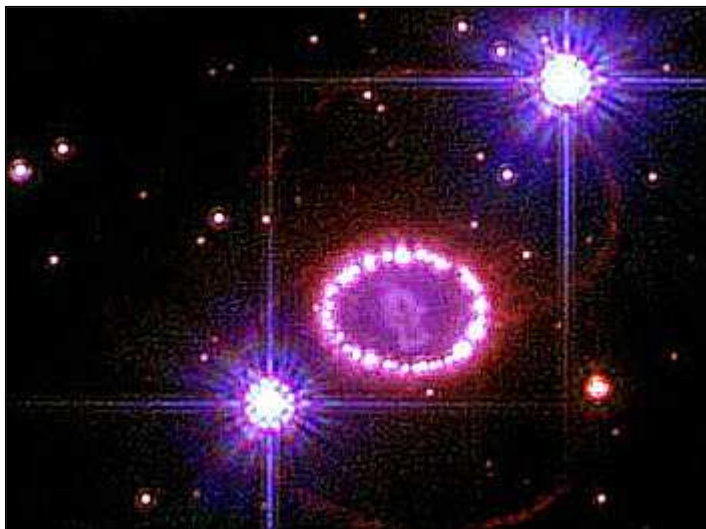
[Ulož tuto stránku](#) [Vytiskni tuto stránku](#)

Autor : ©Karel Šlajsna

Název : **ROGER TAYLOR- PART IX. - NA TŘETÍ.**

Na palubě luxusní vesmírné jachty Huricán bylo ticho a každý dumal co dál. Zatímco bývalý policista se rozhodl spoléhat především na svou fyzickou sílu, Waldron došel k přesvědčení, že svého dočasného spojence dokáže ošvindlovat, Roger omotan provazem vypadal jako roláda a měl jen jednu myšlenku: Jak se z téhle překérní situace co nejlépe dostat a zmizet pokud možno na druhý konec vesmíru.

Zhruba v té chvíli hned vedle zaparkovala jiná loď. Joe Santani se potuloval sem a tam a podobně jako Roger převážel všechno a kšeftoval se vším, co bylo možné někde nakoupit a jinde se ziskem prodat. Jeho výdělek nebyl nikdy velký, ale stačil mu na nákup paliva na další cestu, na trochu jídla a pití a na to aby si občas někde našel nějaké děvče na povyražení. Po ničem jiném ostatně ani Joe netoužil. Sotva zahlídl luxusní jachtu s otevřeným vstupem, napadlo ho, že by tam mohl nakouknout. Joe byl vychrtlý čahoun a jeho postava připomínala skládací jeřáb a tak když ho Roger uviděl vkrádat se do lodi

vzpomněl si na jeden starý film o vetřelcích. Stín vypadal opravdu hrozivě a navíc ho mohl Roger díky svému postavení (spíše by se mělo napsat lehu) jen z jednoho úhlu.

Toto hororové stínové divadlo bylo navíc doprovázeno různými neméně hrozivými zvuky jako šátrání, škrábání nebo funění. Stín se postupně chodbou doklátíl až k Rogerovi, zakopl o něj a zasakroval. Roger si oddech. Je to člověk a ten ho v nejhorším jen zabije. Dotyčný ho ještě nakopl a pak ho začal ohmatávat prsty kostlivce. Když zjistil, co to před ním na podlaze leží, začal se šeptem zblízka vyptávat. Roger měl pocit, že se před ním otevřelo odpadní potrubí, ale snažil se poctivě odpovídat :

„ Hu-hu. Hý-ho- hoct.“

Neznámý patrně tuto řeč skvěle ovládal, protože okamžitě pochopil a začal Rogera rozvazovat. Sotva byl volný sykl: „ Rychle pryč.“ V tomhle měl Joe bohatou praxi a tak jen minutku nato už oba opustili Huricana , odpojili přechodový tunel, usadili se v řídicí kabině a začali si sdělovat navzájem své osudy, zatímco loď se odpoutala z kotviště a mizela na druhý konec šrot'áku.

Roger se snažil být stručný a říci toho svému záchránci co nejméně, ale ten již dříve leccos zaslechl a tak vytušil kohože to zcela náhodou objevil a rozhodl se držet se ho jako klíště.

Zaparkovali a ohlásili se. Odpověď přišla vzápětí: „Vaši společníci za vás zaplatili dvě třetiny ceny vašeho člunu. Doplatíte zbytek a vezmete si ho?!

Takové nabídky nebylo možné odolat a tak po několika nebytných procedurách Roger opět vlastní svou Modrou Sáru a interiér, který dříve tak často proklínal, mu připadá jako královské apartmá. Za ním se pak plouží ve svém vraku Joe.

Na Huricanu se zatím ti dva hádají, kdože to celé spackal a tak za nimi odlétají ve velkém odstupu.

Sotva u Rogera opadla první vlna nadšení, že má svou loď, znovu ho dostihly starosti co si počít. Už vůbec neměl chuť hrát si na honěnou a nebo dělat hledače pokladů, byť by byl jakkoliv velký a lákavý.

Ted' litoval, že vůbec z Edenu XII, vytáhl paty. Celé tohle bláznivé dobrodružství pro něj znamenalo zatím jen samé nepříjemnosti.

Do úvah jakou lumpárnu provést svým pronásledovatelům, aby se jich zbavil se ozval hlas z komunikátoru: „Vítám vás pane opět na palubě!“

„...??“ Na to Roger. Přátelským tónem proteplený hlas mu byl asi tolik co startovní výstřel atletovi. Hlas pokračoval se stejnou vřelostí: Jsem opravdu velmi rád, že vás mám opět u sebe. Mohu vám nabídnout Galaktické oko?“

To už byl Roger naježen jako dikobraz a ve stavu nejvyšší ostražitosti očekával, co bude následovat.

„Mohl by jste se čistě pro formu identifikovat?“
Přistoupil k pultu a položil ruku na určené místo na terminálu.

„Jsi Roger Taylor!“ reprák už se téměř rozplýval nadšením. „Mám tu pro tebe v paměti zprávu, která je blokována pouze k osobnímu převzetí. A věř mi, že mi to dalo pořádnou fušku, abych ji uchránil před všemi těmi lumpy, kteří se jí pokoušeli ze mě dostat.“

„Tak už se nevytahuj a vysyp to.“
Řada čísel, které se objevily, nemohla být ničím jiným, než čím byla. Koordináty!

Morgan je tam musel uložit již tehdy, když Roger převzal náklad na planetce Fobo. Připadalo mu, že to snad už sto let.

„Máš mapu této oblasti?!“

„Jistě, mapa je součástí zprávy,“ Vítězně smečoval komputer a ihned ji přenesl na obrazovku. Popravdě toho na koukání nebylo mnoho. Malé žluté slunce, dvě vnitřní planety a dvě vnější. Možná tu byly i nějaké měsíce, ale ty nebyly zaznamenány. Ostatně to ani Roger neočekával, věděl jak se takové mapování provádí. „Jak jsme na tom s palivem?“ pozeptal se.

„Stačí na cestu tam, ale nazpátky možná budeš muset kousek cesty tlačit. Ale dovoluji si upozornit

na malou závadičku.“

Roger se v okamžiku proměnil v kus ledu. Připravil se na nejhorší a zaptal se: „ Co je to tentokrát?“

„Sledují nás dvě lodě. Jedna je sice v hodně špatném stavu, ale ta druhá je moderní Huricán, takže jsem zvědavěj, co hodláš vymyslet, protože tuhle loď jen tak nesetřeseš. Vsadím se, že při kapacitě tvého mozku na nic nepřiđeš a tak je vhodná chvílka uvažovat o odchodu do universia. Co takhle kyanid? Nebo radši laserovou pistolku a pic do čelíčka? Nebo otevřít přechodovou komoru. To je velmi stylové!“

Vůbec nebyl k zastavení a zjevně si liboval v dalším vymyšlení způsobů, které by mohl Roger použít při sebelikvidaci.

„... Také bych ti mohl nabídnout vysoké napětí, případně skok do drtiče. Nenudím tě Rogere?“

„Ne-ne, jen klidně pokračuj a nedej se rušit.“

Comuteru po chvíli došla zásoba nápadů a tak nastalo dlouhé ticho. Po odmlce, tak dlouhé, že si Roger říkal, zda se mu nepřetavily pojistky se tichounce zeptal: „ Co budeš dělat?“

„Nic, poletíme tam,“ odpověděl Roger prostě a začal si falešně pískat písničku Vesmírní jezdcí od W.Melsna. Chodil sem a tam, utíral prach, přerovnával věci, vychutnával tu chvílku klidu.

„Rogere,“ ozval se znovu comuter nesměle, „ Poslyš vypočítal jsem, že pravděpodobnost tvého přežití je pro tebe jedna ku devítistům padesáti. To přeci nemůžeš myslet vážně?“

„Před chvílí jsi mi nabízel drtič a tak. Tak takhle si ještě chvíli něco užijeme.“ a pískal si dál. Když už to bylo nesnesitelné ozvalo se:

„ Nechceš pustit První mezihvězdnou?“

Roger nic nenamítal a tak se vzápětí kabinou rozléhala píseň Biana Nese Jsi chladná jako neutronová hvězda . Na obrazovce se objevil zástupce pohřební služby. Roger ho přivítal nadšeným pokřikem:

„ Nazdar kámo!“ načež mu na obrazovce přimaloval vousy. Postižený zmizel jako pára nad hrncem a na jeho místo nasoupl psychiatr celý zelený z neustálého polykání prášků. Roger ho laškovně pošimral pěřovým oprašovákem. Postupně obrazovku vyklidil i otrlý pojišťovák, když mu Roger polil jeho novou nažehlenou uniformu tekou a začal mu ji s mnoha omluvami utírat staříčským hadrem na podlahu, který připomínal polotuhý meteorit. Pak už byl klid a lodí se rozléhal již jen nepřerušovaný proud hudby.

Ani to, že se již přiblížili do cílové oblasti nevyvedlo Rogera z dobré nálady. Hvězda, která byla nejprve jen slabým bodem se změnila v planoucí kotouč, ale Roger si jen lebedil a na veškeré námitky odpovídal strašlivými záchvaty smíchu. Když už byl na dohled i celý planetární systém Roger se jako mávnutím kouzelného proutku změnil a zavelel: „Spoj mě s tou smečkou za námi.“

„Tak helejte se milánkové, pořád jste toužili po Morganově pokladu, tak teď jsme na místě a tužte se.“

„Myslíš, že jsem blbý?“ odpověděl Joe, „Na tohle ti neskočíme.“

„No dělejte si co chcete,“ ukončil Roger rázně a z hlasitým klapnutím hovor ukončil. Pak se zvedl, začal přecházet po kabině a uvažoval nahlas: „ Ten Morgan tady musel nechat něco, co by nás

navedlo na správné místo, jinak bych tu mohl rajtovat celou věčnost. Buď tak hodnej a zkus mi projet všechna pásma, ano?

Po chvílce se ozvalo: „ Z třetí planety jde signál na krátkých vlnách. Poletíme tam?
„ Nic jinýho nebývá. Nuže vzhůru na třetí.“

[Ulož tuto stránku](#) [Vytiskni tuto stránku](#)

Autor : ©Jan Hurych

Název : MALÁ ŠKOLA FILOZOFIE (10. Idealismus)

Idea, ideální, idealismus. Vypadá to jako logicky dobře sestavená řada, ale de fakto tomu tak není. Idealismus totiž dostal svůj původní název jen od idey - tedy myšlenky. Ne tedy od něčeho přímo ideálního, toho, čím dnes rozumíme spíše něco optimálního, ale neskutečného, skoro virtuálního, ale prakticky nerealizovatelného. Časem ovšem byl původní význam idealismu překonán, dnes je chápán právě píše jako něco ideálního a přesto - anebo právě proto- se nám pořád vrací, i když v různých příchutích, ale se stejně nepatrným obsahem užitečné energie.

Co idealismus není.

Idealismus je často zaměňován s *náboženstvím*, které ovšem není filosofií, ale jen jistou sbírkou dogmat, která se náboženští mudrci ani nesnažili opravovat, ale hlavně zdůvodňovat. Nu a pak byli i reformátoři, takže teď máme celou řadu náboženství všech barev a příchutí.

Idealismus ovšem není ani víra, že svět stvořil Bůh. Víra do filozofie nepatří, víra je pouze emoce. Podobně je i nesmyslem dávat idealismus do protikladu s materialismem - i ten je jen nemanželským dítětem prostopášené matky filozofie, zatímco věda už pokročila značně dál a odhalila, že svět je daleko složitější.

První idealisté.

Oproti řeckému *sofismu*, který si předem dělal názor na svět, aniž by ho pořádně prozkoumal, postavil **Sokrates** požadavek, že naše činy musí souhlasit s našim myšlením. Jen tak se dosáhne harmonie a společného dobra. To byla už tehdy značně revoluční idea a není divu, že byl za to odsouzen k smrti. Obžalovali ho ovšem z něčeho daleko míň trestného a daleko víc politicky korektního: ze zlehčování úlohy bohů a kažení mládeže. Nic mu nepomohlo, když tvrdil, že lidé dělají zlé činy z nevědomosti, ale když se poučí, že už je jistě nebudou dělat, protože by to bylo nelogické. V tomto směru byl tedy navíc ještě utopistou - jak ukázala historie, za dva tisíce let povinného vzdělávání máme pořád stejné procento podvodníků, lhářů, zlodějů a vrahů. A také asi i počet tyranizujících manželek, takových, jako měl právě Sokrates - ale to sem nepatří, i když je možné, že právě proto se stal filozofem :-).

Jeho žákem byl **Platón**, který sice netvrdil jako skromný Sokrates jeho "Vím, že nic nevím", ale zanechal nám jiný problém. Sokrates totiž učil, ale sám nic nenapsal - na rozdíl od dnešních profesorů, kteří sice hodně píší, ale málo naučí. Platón dělal obojí: napsal celou řadu knih, jenže v jeho dílech to vše vykládá právě Sokrates, takže dobře nevíme, kdo si myslel co. Jisté je, že většina myšlenek byla od Platóna. Tak například metodu vedeného dialogu, kde filozof svými otázkami dialekticky přivede studenta až k popření původního tvrzení a nakonec syntézou dojdou ke správnému závěru, tu už používal Sokrates, ale byl to určitě Platón, který tuto metodu přivedl k

pravé dokonalosti.

Platonismus.

Platón převzal od Sokrata jeho *ideu* - všimli jste si té slovní hříčky? - a ještě ji rozvinul. Podle něj *je celý svět založen na myšlence*, ne na realitě, tedy na tom, jak ho vnímáme. Známa je jeho analogie s jeskyní, kde my, lidé, sedíme přikováni uvnitř, proti jakési zdi. Za námi plápolá oheň a mezi ním, ale za našimi zády přecházejí bytosti nesoucí různé předměty. My ale vidíme jen jejich stíny a nemáme představu o tom, co se opravdu děje, byli bychom asi velmi šokováni, kdybychom uviděli opravdovou skutečnost. Ba co víc, ani bychom ji nepoznali.

To je vcelku dost děsivá představa a co je ještě horší, náš svět je skutečně podobně sestaven. Všechno totiž vnímáme jen skrze smysly, pomocí elektrických signálů v naší nervové soustavě. Ten nejkomplicovanější smysl - zrak - například převádí energii fotonů, odražených od okolí v našem oku na napěťové signály, které pak vstupují do zrakové části našeho mozku, jakéhosi malého počítače, který z těchto signálů - podobně jako obrazovka - vytváří ucelený, pohyblivý obraz. Tím způsobem opravdu "vidíme", přesněji řečeno vnímáme to jako obraz. Jak je možné, že to opravdu vidíme, to je pořád záhada. Navíc zda to, co "vidíme" má opravdu ten tvar, barvu a podobně, to nejsme schopni zjistit. Co na tom, že to všechno dohromady krásně souhlasí, třeba se sluchem a hmatem, pořád to nelze jinak ověřit než zase přes naše smysly. Navíc různé pokusy už dokázaly, že lze například "vidět" věci, které vůbec neexistují, stačí totiž jen mozku dodat odpovídající elektrické signály. Podobně schizofrenici opravdu "vidí" neexistující věci a slyší neexistující řeči. Ano, jsou to jen virtuální vjemy, nerozlišné od těch skutečných . . .

Realita a co s ní?

Tohle ovšem Platón ani netušil, šlo mu ostatně o něco jiného. On také převedl Sokratovy a hlavně svoje ideje i do politiky. Ideální je podle něj stát, kde vládnou **filozofové**, o pořádek a bezpečnost se starají **strážci** a zbytek - **výrobci**, teda něco jako ve včelíně trubci - ti jen prostě pracují a tím přispívají k veřejnému blahu. To víte, narodil se jako aristokrat - co od něj můžete jiného čekat? Srovnáváme-li dnes historické a dokonce i současné státy, vidíme, že k platónovské utopii se nepřiblížil ani jeden. Tak například soc-komunismus raději nahradil filozofy papoušky na klíček, zatímco ve státech vládli strážci - policie. Nu nemohlo to nakonec dopadnout jinak, než to dopadlo. Což mi připomíná: nevíte, jak to vlastně vůbec dopadlo? :-)

Tak zvaný materialismus utopistů Káji a Bédi byl vlastně také jen ubohým idealismem pramenícím z jejich ignorování lidské povahy. Jen naiva si totiž může myslet, že lidé se spokojí tím, že budou mít všichni stejně a ještě budou všichni pracovat s nadměrnou radostí. Idealismus je totiž filozofií, která staví vzdušné zámky, je to jistý druh víry ve všemocnost myšlenky, na které to všechno visí. Vtip je v tom, že myšlenka sama o sobě je nutně impotentní, podobně jako *platonická láska*, která sama ještě nemůže nic oplodnit. Nakonec se ukáže, že takové zaslepené popření sil, které my neovládáme, ale naopak které ovládají nás, je nejen **arogance**, **ale i ignorance**. Každou takovou "ideální" myšlenku nakonec lehce rozfouká ostrý vítr reality.

Minulé tisíciletí bylo ve znamení různých -izmů, jednoho horšího než druhého a první desíletí toho tisíciletí ukázalo, že to i nadále nebude o moc lepší. Nastupují totiž nové, ale jinak stejně slepené a zaslepené **ideologie**. Tak vidíte, kam nás to hezké slovo *idea* nakonec zavedlo, až k demagogii . . .

(pokračování)

Poznámka: Chcete-li vidět Platónovy dialogy v současné době a praxi, stáhněte si mou knihu **Triology** [zde](#)

[Ulož tuto stránku](#) [Vytiskni tuto stránku](#)

Autor : ©Jan Hurych

Název : HANSEN

*Noc, bouře, vítr, sníh a zášť
dnes provázejí saně Hansenovy.
Do tmavé noci vlaje černý plášť,
bílý sníh bílé vousy starochovy*

*teď zlehka pokrývá a pomalu v nich
taje.
A bouře děsivá mrazivou skočnou
hraje,
sténavou píseň k tomu vítr zpívá.
Z vyhaslých očních důlků smrt se do
tmy dívá.*

*Pak černým bičem černá nenávist
rychleji větru žene šestispřeží -
zamilována v těžkých sanic hvízd,
skřípajíc zuby podle nich teď běží.*

*Pak výsměch bouře v d'ábelský se
mění.
Od fjordu zaznívá teď tiché vyzvánění
a jak hlas zvonu v dálce se zas ztrácí,
s rachotem hromu strom se v cestu
kácí.*

*Však nezastaví muže výstraha ta boží,
on bez váhání zastaví své saně,
oběma rukama kmen rázem s cesty
složí
a znovu dál se žene odhodlaně.*

*Těžkým svým bičem nad hlavou teď
mává
a černá stopa krvavou se stává.
Psi cení tesáky a hrozivě už vrčí.
Tu náhle v černé tmě se zjeví smečka
vlčí.*

*Šíleným letem se teď saně řítí dolů,
na cestě do pekla, jak ve smrtelném
strachu.
Za nimi po stopě uhání smečka trollů,
a víří oblaka sněhobílého prachu . . .*

*Už dávno ráno je, bouře se utišila
a kolem dokola jen záplava je bílá.
Tajemných duchů houf též někam
zmizel pryč.
Jen v bílém sněhu zbyl tu černý bič.*